

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Talousarvio 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1 YLEISTÄ	3
1.2 TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNNITTELU	4
1.3 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERIAATTEET	6
1.3.1 Nettotoimintamenot	6
1.3.2 Alijäämät, investoinnit ja lainat	6
1.3.3 Henkilötyövuodet	7
1.3.4 Riskienhallinta	9
2 VASTUUALUEIDEN TALOUS JA TOIMINTA 2022	11
2.1 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	12
2.2 TERVEYSPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	15
2.3 TOIMINTAKYKY- JA HOIVAPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	17
2.4 KUNTOUTUKSEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	19
2.5 STRATEGISTEN TUKIPALVELUJEN PAINOPISTEALUEET SEKÄ TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET MUUTOKSET	21
3 TALOUSARVIO 2022	25
3.1 KÄYTTÖTALOUSOSA	25
3.2 TULOSLASKELMA 2022 ERIKOISSAIRAANHOITO JA MUU EKSOTE	28
3.3 PALVELUJEN KUSTANNUSTENJAKO- JA HINNOITTELUPERIAATTEET	29
3.4 INVESTOINTIOSA	36
3.5 RAHOITUSOSA	40
3.6 TALOUSARVION SITOVUUS JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MITTARIT	41
4 OSAKKUUS- JA TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEET	44
4.1 SAIMAAN TUKIPALVELUT OY	44
4.2 ETELÄ-KARJALAN SAIRAALAPARKKI OY	45

1 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Yleistä

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitetun ehkäisevän työn. Lasten päivähoito, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto eivät kuulu sosiaali- ja terveyspiirin järjestämistä vastuuseen.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri toimii myös kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tarkoittamana erityishuoltopiirinä.

Kuluvaa vuotta ovat leimanneet edelleen korona -epidemian ja palkkakiistan ratkaisun mukanaan tuomat haasteet. Väestön ikääntyminen ja palvelutarpeiden kasvu ohjaavat toimintaa entistä vahvemmin myös tulevana vuosina.

Vuoden 2020 aikana hyväksyttiin uusi strategia ja sen toimeenpano on käynnissä koko henkilöstön osalta. Toimeenpanossa on keskitytty strategian tutuksi tekemiseen, konkretisointiin asiakastyössä, esihenkilötyössä ja johtamisessa. Strategiaan perustuvat toimenpideohjelmat toimivat viitekehyksenä useille erilaisille toimenpiteillä, jotka liittyvät toimintakykyyn, työhyvinvointiin ja digitalisaatioon. Eksoten johtavana ajatuksena on rohkeus, yksinkertaisuus ja ihminen – näillä toiminnan periaatteilla mennään myös tuleviin vuosiin.

Kansallinen sote-uudistus etenee, ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueen toimeenpano on käynnistynyt 1.7.2021. Vuoden 2023 alusta sote- ja pelastustoimen palvelujen järjestämistä vastuu on hyvinvointialueelle. Tämä uudistus edellyttää vuonna 2022 muutosjohtamista ja -viestintää, jonka yksi tärkeimmistä viesteistä on terveys, toimintakyky ja turvallisuus. Kuntalaisten/asiakkaiden luottamuksen laadukkaisiin ja oikea-aikaisiin sote-palveluihin tulee säilyä, vaikka talouden ja toiminnan tasapainottamistoimia edellytetään. Palvelujen ja toimintojen kehittäminen jatkuu esimerkiksi käynnissä olevien STM-rahoitteisia palvelujen sisällön kehittämisen hankekokonaisuuksien, kuten tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen luominen Etelä-Karjalaan kautta.

Vanhuspalvelulain muutokset henkilöstömitoituksessa ovat kasvattaneet kustannustasoa jo kuluvana vuonna ja mitoitusvaatimusten kiristyessä edelleen vuonna 2022 kustannusten nousupaine jatkuu. Mitoitusten edellyttämää henkilöstömäärää on haasteellista saada palkattua. Tämä näkyy niin omassa toiminnassa kuin ostopalveluissakin. Mitoitukset täyttävien asumispalvelupaikkojen puute on kasvattanut jonoja. Syksyllä 2021 tehostettuun palveluasumiseen jonottaa 100 henkilöä ja palveluasumiseen 36 henkilöä. Tämä kuormittaa myös keskussairaala ja kotiin vietävissä palveluissa joudutaan hoitamaan entistä huonokuntoisempia.

Mittavat, paikoin yli 20 prosentin, hinnankorotukset vammaispalvelujen toiminnallisissa palveluissa, asumispalveluissa ja hoivan asumispalveluissa nostavat toimintakuluja yli 6 milj. eurolla vuonna 2022. Asiakasmaksulain muutokset lisäksi pienentävät maksutuottoja.

1.2 Toiminnan ja talouden suunnittelu

Vuoden 2020 alussa otettiin käyttöön uusi perussopimus ja uudistunut neuvottelumenettely Eksoten ja jäsenkuntien välillä. Neuvottelumenettelyssä sovitaan kuntayhtymän talouden ja toiminnan pitkän aikavälin suunnittelua ja tavoitteita koskevista periaatteista sekä vuosittaisista jäsenkuntien maksuosuuksista ja niihin liittyvistä reunaehdoista. Talousarvio ja -suunnitelma perustuvat jäsenkuntien kanssa käytävään neuvottelumenettelyyn ja näiden mukaisiin kuntayhtymän jäsenkuntatuottoihin.

Vuoden 2021 talousarvio ja taloussuunnitelma 2021–2023 valmisteltiin tasapainoon ja sovittiin kuntien kanssa jäsenkuntien yhteenlasketuista maksuosuuksista ja yhteisestä kustannusurasta, mikä perustui operatiivisten nettotoimintamenojen keskimääräiseen 1,5 %:n vuotuisen kasvuun vuoden 2019 käyttösuunnitelmasta lähtien. Kustannusten kasvun pitäminen 1,5 %:n tasolla perustui Eksoten toimintakyky-, digitalisaatio- ja työhyvinvointiohjelmiin sekä liiketoimintasiirtoihin ja liiketoiminnan myyntiin. Toteutuneen takautuvan palkkakiistan ratkaisun 30 milj. euron vaikutus ja n. 8 milj. euron vuotuiset kustannuksia kasvattavat vaikutukset jouduttiin lisäämään erikseen kustannusuraan ja jäsenkuntien maksuosuuksiin. Talouden tasapainottamista tavoiteltiin myös edellisillä YT-neuvotteluilla, mitkä päättyivät alkuvuonna 2020.

Monet lakimuutokset (vanhuspalvelulaki ja asiakasmaksulain uudistus) ja pitkälti koronasta aiheutunut negatiivinen budjettiero vuonna 2020 toivat kevään 2021 neuvottelumenettelyyn paineita jäsenkuntien maksuosuuksien kasvattamiseen talousarviossa 2022. Lakimuutokset ovat jo lisänneet portaittain kustannuksia ja kustannukset kasvavat edelleen seuraavina vuosina. Kunnat hyväksyivät em. syistä 6,4 milj. euron lisärahoituksen kesällä 2021 vuodelle 2022.

Toimenpide- ja muiden säästöohjelmien avulla tavoiteltiin merkittävää kustannusten hillintää, mutta tavoiteaikataulu on osoittautunut taloudellisen vaikuttavuuden osalta liian haasteelliseksi tavoitetasoon nähden. Kehittämistoimenpiteitä viedään kuitenkin eteenpäin jatkuvasti. Paineita jäsenkuntien vuoden 2022 maksuosuuksien edelleen kasvattamiseksi toivat lisäksi lisääntyvä palvelutarpeen kasvu ja merkittävät vammaispalvelujen toiminnallisten palvelujen ja asumispalvelujen sekä hoivan asumispalvelujen hinnankorotukset. Kunnilta pyydettiin syksyllä 2021 lausuntoa 15 milj. euron lisärahoituksesta talousarvioon 2022. Neuvottelujen jälkeen kuntien yhteisesti hyväksymäksi lisärahoituksen tasoksi muodostui 8 milj. euroa. Talousarviossa 7 milj. euroa on lisäksi esitetty avustuksina kunnilta, koska kuntayhtymän purkautuessa alijäämät tulee olla katettuna. Koska kunnat ovat lausunnoissaan edellyttäneet merkittäviä säästötoimenpiteitä mahdollisten avustusten (7 milj. euroa) pienentämiseksi, tulee Eksoten käyttää kaikkia mahdollisia keinoja kustannusten pienentämiseksi. Johtoryhmä sekä selvitysmies raportoivat kustannussäästötoimenpiteistä hallitukselle joka toisessa hallituksen kokouksessa sekä tulevaisuuden hyvinvointialueen hallituksen ja valtuuston kokouksissa. Kustannussäästötoimenpiteiden tulee olla vaikuttavia, eikä palveluja heikentäviä.

Hallitus päätti syksyllä 2021 antaa toimitusjohtajalle valtuuden aloittaa yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa talousarvioesityksestä ja sen vaatimista toimenpiteistä.

Tehdyistä toimenpiteistä huolimatta vuodelle 2021 on elokuussa tehdyn ennusteen perusteella muodostumassa negatiivista budjettiero 2,1 milj. euroa. Tätä tilannetta on käytetty vuosivertailujen perusteena alijäämän kattamistarpeen osalta.

Toiminnan ja talouden suunnittelu Eksoten omistajakuntien talouden kantokykyyn on haasteellista ottaen huomioon valtion puolelta tulevat yhä tarkemmat vaatimukset keskittämisesetuksen, hoitotakuuajkojen ja hoitajamitoitusten osalta sekä suunnitellut asiakasmaksujen pienennykset.

Alla olevassa taulukossa on Eksoten tuloslaskelma toteutuneilta vuosilta 2019–2020, vuoden 2021 ennuste ja vuoden 2022 talousarvio. Talousarvion 2022 nettotoimintamenojen kasvu on suunniteltu niin, että alijäämät saadaan katettua suunnitelluilla jäsenkuntauksilla, avustuksilla ja kuntayhtymän kehittämistoimenpiteillä.

Eksote yhteensä 1000 EUR	TP2019	TP2020	E2021*	TA2022	Muutos, % 2022 vs. 2021
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot jäsenkunnilta	459 276	474 659	521 843	519 599	-0,4 %
Muut myyntituotot	15 651	25 301	20 430	16 273	-20,3 %
Myyntituotot yhteensä	474 927	499 960	542 273	535 873	-1,2 %
Maksutuotot	38 984	36 687	37 641	39 503	4,9 %
Tuet ja avustukset	6 675	17 373	26 339	15 288	-42,0 %
Muut toimintatuotot yhteensä	4 939	4 541	4 151	4 384	5,6 %
TOIMINTATUOTOT	525 525	558 560	610 404	595 047	-2,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	349	155	835	465	-44,3 %
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-267 876	-287 261	-276 639	-277 286	0,2 %
Palvelujen ostot	-153 933	-191 321	-203 970	-206 882	1,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-41 947	-43 080	-41 232	-39 300	-4,7 %
Avustukset	-30 658	-26 236	-27 128	-26 476	-2,4 %
Muut toimintakulut	-29 730	-28 569	-28 811	-29 701	3,1 %
TOIMINTAKULUT	-524 144	-576 467	-577 780	-579 645	0,3 %
TOIMINTAKATE	1 730	-17 752	33 458	15 868	-52,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	455	-3 182	-504	-143	-71,7 %
VUOSIKATE	2 185	-20 934	32 954	15 725	-52,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 320	-8 628	-9 066	-8 576	-5,4 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	6 599	936	696	0	-100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 536	-28 626	24 584	7 149	-70,9 %
Varausten ja rahastojen muutos	339	355	285	277	-3,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 197	-28 271	24 870	7 426	-70,1 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-460 472	-502 930	-496 973	-519 174	4,5 %
*Vuoden 2021 ennuste					
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,2	96,9	105,5	102,6	
Vuosikate/Poistot, %	21,2	-242,6	363,5	183,4	
Toimintakulujen kasvu, %	3,1	10,0	0,2	0,3	
Nettotoimintamenojen kasvu, %	0,5	9,2	-1,2	4,5	

1.3 Talousarvion ja taloussuunnitelman yleisperiaatteet

Vuoden 2022 talousarviota on valmisteltu jäsenkuntaosuuksien osalta yhdessä kuntien kanssa kuntajohtajien neuvottelukunnan linjauksen mukaisesti. Koska kuntayhtymän purkautuessa ja hyvinvointialueen aloittaessa vuoden 2023 alussa kuntayhtymän alijäämät tulevat olla katettuina, talousarvioon on jouduttu erillisenä lisäämään 7 milj. euron avustus kunnilta. Tämän avustussumman pienentämiseksi on aloitettu yhteistoimintaneuvottelut ja etsitään ratkaisuja talouden tasapainottamiseksi. Ilman em. avustuksia jäsenkuntien maksuosuudet pienenevät 2,2 milj. euroa (0,4 %) vuonna 2022.

- Jäsenkuntien maksuosuus vuonna 2022 on 519,6 milj. euroa.
- Nettotoimintamenot vuonna 2022 ovat 519,2 milj. euroa.

1.3.1 Nettotoimintamenot

Nettotoimintamenot kasvavat edellä mainittujen linjausten mukaan 22,2 milj. euroa (4,5 %) vuoden 2021 tilinpäätöksen toteumaennusteesta.

Yhteistoimintaneuvottelut päättyvät vasta vuoden 2022 alkupuolella, joten näiden neuvottelujen tulokset eivät vielä sisälly euromääräisiin lukuihin.

Nettotoimintamenojen muutoksen suurimpia yksittäisiä syitä ovat:

- Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja hoivan asumispalvelujen hinnankorotukset +6,2 milj. euroa.
- Hoitajamitoituksen ja asiakasmaksulain muutokset +5,9 milj. euroa.
- Sotavammalain perusteella maksettavien tapaturmaviraston korvausten pieneneminen veteraanien määrän pienentyessä +2,9 milj. euroa.
- Palkankorotukset 1 % toukokuun 2022 alusta (sis. ylitysriskiä n. +1,9 milj. euroa).
- Korona-avustusten poistuminen työmarkkinatuen kuntaosuudesta +1,3 milj. euroa.
- Muu kasvu (sis. palvelutarpeen kasvu ja inflaatio) +3,8 milj. euroa.

Talousarvioriskejä vuonna 2022 ovat mm.:

- Palkankorotusten riittävyys.
- Hoivan asumispalvelujen jonotilanne ja sen ratkaisut.
- Koronatilanteen kehittyminen ja siihen liittyvät korvaukset.
- Koronasta syntyneen hoitovelan purkaminen.
- Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen ja muiden säästötoimenpiteiden vaikutukset henkilöstöön ja palveluihin.

1.3.2 Alijäämät, investoinnit ja lainat

Vuoden 2021 osalta alijäämää ennakoidaan katettavan 2,1 milj. eur alkuperäistä talousarviota vähemmän. Taseessa olevan katettavan alijäämän (poistoerot huomioiden) ennakoidaan olevan vuoden 2021 lopussa 15,5 milj. euroa ja vuoden 2022 lopussa 0 euroa. Vuoden 2022 suunniteltu ylijäämä on 7,4 milj. euroa.

Kunnat vastaavat ali-/ylijäämistä peruspääomaosuuksien suhteessa. Kuntien maksuosuuksien laskukaava sekä maksuosuuksien kuntakohtaiset määräytymisperiaatteet on selostettu tarkemmin talousarvion käyttötalousoosassa ja palvelujen kustannustenjako- ja hinnoitteluperusteet - osassa.

Investointien osuus talousarviossa 2022 on 13,6 milj. euroa. Tämän lisäksi kalustohankinnoista toteutetaan leasingrahoituksella 2,3 milj. euroa. Vuosikate on 15,7 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan nostovaltuus vuodelle 2021 on 8 milj. euroa.

1.3.3 Henkilötyövuodet

Eksoten henkilöstösuunnitelma lähtee samoista oletuksista kuin toiminnan ja talouden suunnittelu. Uudet toimintatavat edellyttävät vanhoista toimintatavoista luopumista ja uuden opettelua. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että toiminnan tuottavuus kasvaa ja vaikuttavuus lisääntyy. Henkilötyövuosien kehitys riippuu kuitenkin esimerkiksi ostopalvelujen suhteellisesta osuudesta.

Henkilötyövuodet	KS2021	E2021*	TA2022	Muutos KS2021 - TA2022	Muutos KS2021 - TA2022 %	Muutos E2021* - TA2022	Muutos E2021* - TA2022 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	1083	1060	1 101	18	2 %	41	4 %
Terveyspalvelut	1528	1501	1 439	-88	-6 %	-62	-4 %
Toimintakyky- ja hoivapalvelut	1487	1480	1 459	-28	-2 %	-21	-1 %
Kuntoutus	296	301	303	8	3 %	2	1 %
Strategiset tukipalvelut	396	395	464	68	17 %	69	17 %
YHTEENSÄ	4 790	4 737	4 766	-23	0 %	29	1 %
Henkilötyövuodet	KS2021	E2021*	TA2022	Muutos KS2021 - TA2022	Muutos KS2021 - TA2022 %	Muutos E2021* - TA2022	Muutos E2021* - TA2022 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut							
PerSo hallinto	1	1	3	2	170 %	2	179 %
Perhepalvelut	441	425	443	2	1 %	19	4 %
Aikuisten monialaiset palvelut	397	382	408	11	3 %	26	7 %
Vammaispalvelut	243	252	247	3	1 %	-5	-2 %
Terveys- ja vanhustenpalvelut							
TerPa hallinto	3	1	3	0	-10 %	2	189 %
Avoterveydenhuolto	453	430	372	-81	-18 %	-58	-13 %
Akuuttisairaala	1072	1071	1 065	-7	-1 %	-6	-1 %
Toimintakyky- ja hoivapalvelut	1487	1480	1 459	-28	-2 %	-21	-1 %
Kuntoutus	296	301	303	8	3 %	2	1 %
Strategiset tukipalvelut							
Johtamisen tuki	88	96	89	1	1 %	-6	-7 %
Kehittämisen ja toiminnan tuki	276	268	339	63	23 %	71	27 %
HR	32	31	35	3	9 %	4	12 %
YHTEENSÄ	4790	4737	4766	-23	0 %	29	1 %

*Vuoden 2021 ennuste

Eksoten henkilötyövuosimäärä kasvaa vuoden 2022 talousarvion ja vuoden 2021 ennusteen välillä 29 henkilötyövuodella ja vähenee vuoden 2021 käyttösuunnitelmaan verrattuna 23 henkilötyövuodella. Alueittaisessa vertailussa talousarvion 2022 ja ennusteen 2021 välillä huomioitavaa on, että vuoden 2022 talousarviossa toteutuu henkilöstön siirto Toimintakyky- ja hoivapalveluista Strategisiin tukipalveluihin Sujuvaan liittyvän toiminnan osalta. Vuoden 2021 osalta sekä käyttösuunnitelma että ennuste sisältävät korona -pandemiasta aiheutuneita muutoksia ja siirtymiä alueiden välillä.

Kaiku24 Oy:öön syksyllä 2021 siirtyneet henkilöt näkyvät vielä henkilötyövuosissa talousarviossa 2022. Siirtyneitä henkilöitä on sekä Terveyspalvelujen, Perhe- ja sosiaalipalvelujen että Strategisten tukipalvelujen alueelta. Tämä on syytä huomioida vertailussa 2021 henkilötyövuosien ennusteeseen, joka perustuu viimeisimpään tietoon syksyn aikana tapahtuneista henkilöstösiirroista. Tulostenusteessa Kaiku24 Oy:öön siirtynyt toiminta käsitellään vielä omana toimintana paremman vertailtavuuden vuoksi. Henkilötyövuosimuutokset ostopalveluihin tehdään käyttösuunnitelmassa.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden käyttösuunnitelmaan 2021 verrattuna talousarvioon on lisätty yhteensä 10 henkilötyövuotta lapsille ja nuorille suunnatun päihdehuoltoyksikön vuoksi. Toisaalta Lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluista on vähentynyt 8 henkilötyövuotta kuntien lisäostojen pois jäämisen vuoksi. Kuluvan vuoden estimaattiin verrattavaa eroa Perhepalveluissa selittää osaltaan koulupsykologien avoimiin toimiin palkattavat kuraattorit sekä lastensuojelun palvelutarpeen kasvu. Tukityöllistettyjen määrä on suunniteltu koronaa edeltävälle tasolle, 6 henkilötyövuotta enemmän kuin käyttösuunnitelmassa ja 15 henkilötyövuotta enemmän kuin 2021 ennusteessa. Lisäksi on suunniteltu 2 htv lisäys sosiaalihuollon tiedonhallintaa varten (hallinnon kustannuspaikalle) sekä 3 htv lisäys vammaispalvelujen kasvaneen palvelutarpeen kasvun vuoksi.

Avoterveydenhuollon 2021 käyttösuunnitelman ja ennusteen lukuja selittää koronan mukanaan tuomat lisäykset, joita ei vuoden 2022 talousarviossa ole. Ero käyttösuunnitelman 2021 ja talousarvion 2022 välillä tästä johtuen on 63 henkilötyövuotta. Käyttösuunnitelmaan 2021 verrattuna terveysasemilta on vähentynyt myös 6 henkilötyövuoden verran lääkäriresurssia, jota on siirretty ostopalveluvarauksiin. Suun terveydenhuollon osalta talousarvion 2022 henkilötyövuodet on vähentyneet 12 htv käyttösuunnitelmaan 2021 verrattuna, ollen näin lähempänä vuoden 2021 ennusteen mukaista lukua.

Akuuttisairaalan henkilötyövuodet laskevat 7 henkilötyövuodella verrattuna vuoden 2021 käyttösuunnitelmaan. Vuoden 2021 käyttösuunnitelmassa oli varattuna lisähenkilöitä koronan vuoksi tehtyihin toiminnanmuutoksiin päivystysalueella, ja näitä varauksia ei enää vuoden 2022 talousarviossa ole. Ilman koronan vaikutusta talousarviossa on muutaman henkilötyövuoden lisäys lisärekryointitarpeista johtuen, verrattuna vuoden 2021 käyttösuunnitelmaan sekä ennusteeseen.

Toimintakyky- ja hoivapalveluiden osalta suurin muutos vuoden 2022 talousarvion henkilötyövuosissa selittyy Strategisissa tukipalveluissa käynnistyvällä Sujuvan toiminnalla, johon siirtyy Toimintakyky- ja hoivapalveluista 68 henkilötyövuotta. Toinen suuri muutos vuoteen 2021 verrattuna on asumispalveluihin vuodelle 2022 lasketut vanhuspäivähoitoa hoitajamitoituksen mukaiset lisäykset, yhteensä 21 henkilötyövuotta. Lisäksi Toimintakyky- ja hoivapalveluiden alueella on vuodelle 2022 lisätty lähihoitajien

oppisopimuskoulutuksen käynnistymisiin liittyen yhteensä 15 henkilötyövuoden varaus, joilla varaudutaan tulevien vuosien eläköitymisistä johtuviin hoitajaresurssivaatimuksiin. Muita muutoksia KS2021 ja TA2022 välillä on kotihoidon alueelle lisätyt 4 henkilötyövuotta.

Kuntoutuksen henkilötyövuosien kasvu kahdeksalla henkilötyövuodella vuoden 2021 käyttösuunnitelmaan nähden selittyy pääosin lääkäriresurssien kasvulla, jolla pyritään pienentämään ostopalvelulääkäreiden tarvetta. Lisäksi resursseja on lisätty tukemaan kasvavaa tarvetta fysioterapeuttien ja muistihoitajien osalta hoivapalveluissa sekä puheterapiassa lasten neurologialla.

Strategisten tukipalveluiden henkilötyövuosien kasvun taustalla on Toimintakyky- ja hoivapalveluista Sujuvaan siirtyvien sekä Sujuvaa varten perustettavan hallinnon yhteenlaskettu 68 henkilötyövuoden lisäys Kehittämisen ja toiminnan tukeen. Toisaalta toimistopalvelutiimin resursseista on keskitetty 25 henkilötyövuotta tekstinkäsittelykeskukseen ja 11 henkilötyövuotta on siirtynyt Kaiku24:n piiriin, joista seuraavista järjestelyistä henkilötyövuosien kokonaisvähennys on 3 henkilötyövuotta Kehittämisen ja toiminnan tuen tulosalueella. Henkilöstöpalveluissa 3 henkilötyövuoden lisäys koostuu viestinnän sekä henkilöstöhallinnon resurssien lisäyksistä, joilla pyritään toiminnan keskittämiseen ja samalla ostopalveluiden karsimiseen.

1.3.4 Riskienhallinta

Eksoten hallitus hyväksyi 20.12.2017 riskienhallintasuunnitelman, jonka mukaan tavoitteiden, indikaattorien seurannan ja toiminnan yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella laaditaan riskikartoitus.

Eksoten hallitus päätti 3.6.2020, että riskienhallintasuunnitelman eri osa-alueiden raportointi riskikartoituksen muodossa tapahtuu hallitukselle kerran vuodessa. Vuoden 2021 osalta riskikartoituksen raportointi oli hallituksen käsiteltävänä 24.11.2021.

Eksoten vastuualueilla tehtiin riskikartoitus syys-marraskuun 2021 aikana. Riskikartoituksessa riskejä on arvioitu niiden taloudellisen vaikuttavuuden ja todennäköisyyden näkökulmasta kolmiportaisesti:

- Taloudellinen vaikuttavuus: vähäinen (arvovälinä 0,3 – 0,5 milj. euroa), kohtalainen (arvoväleinä 0,5 - 1 milj. euroa tai 1 – 5 milj. euroa) ja merkittävä (arvoväleinä 5 – 20 milj. euroa, 20 – 50 milj. euroa tai > 50 milj. euroa)
- Todennäköisyys: epätodennäköinen (arvoväleinä < 10 % tai 10 – 40 %), todennäköinen (arvoväleinä 40 – 60 % tai 60 – 80 %) ja erittäin todennäköinen (arvoväleinä 80 – 90 % tai > 90 %)

Taloudellisesti merkittäviksi ja erittäin todennäköisiksi riskeiksi nousivat alla olevat 3 riskiä, jotka myös osaltaan vaikuttavat talousarviossa vuodelle 2022. Kaiken kaikkiaan riskejä kirjattiin 47 kappaletta.

- Epätasapainoinen talous kirjattiin merkittäväksi riskiksi, koska kuntien hyväksymä rahoitus on pienempi kuin järjestämistä vastuuun edellyttämät kustannukset. Neuvottelujen jälkeen kuntien yhteisesti hyväksymäksi lisärahoituksen tasoksi muodostui 8 milj. euroa. Talousarviossa 7 milj. euroa on lisäksi esitetty avustuksina kunnilta, koska kuntayhtymän purkautuessa alijäämät tulee olla katettuna. Koska kunnat ovat lausunnoissaan edellyttäneet merkittäviä säästötoimenpiteitä mahdollisten avustusten (7 milj. euroa) pienentämiseksi, tulee Eksoten käyttää kaikkia mahdollisia

keinoja kustannusten pienentämiseksi. Johtoryhmä sekä selvitysmies raportoivat kustannussäästötoimenpiteistä hallitukselle joka toisessa hallituksen kokouksessa sekä tulevissa hyvinvointialueen hallituksen ja valtuuston kokouksissa. Kustannussäästötoimenpiteiden tulee olla vaikuttavia, eikä palveluja heikentäviä. Hallitus päätti syksyllä 2021 antaa toimitusjohtajalle valtuuden aloittaa yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa talousarvioesityksestä ja sen vaatimista toimenpiteistä.

- Korona-pandemian jatkuminen, joka aiheuttaa merkittäviä henkilö- ja materiaalikuluja. Kaikki kulut odotetaan kuitenkin saatavan katettua valtion avustuksina. Lisäksi riskinä nähdään hoitovelan kasvaminen sekä lisääntynyt henkilöstön työkuorma, jolla on negatiivisia vaikutuksia työssä jaksamiseen ja yleiseen työhyvinvointiin.
- Palvelutarpeen kasvu iäkkäiden osalta. Joka vuosi Eksoten alueella 75 vuotta täytteiden määrä kasvaa 500–600 henkilöllä.

Vuoden 2022 osalta riskikartoitus on suunniteltu päivitettävän syksyn 2022 aikana huomioiden myös hyvinvointialueeksi siirtymisen vaikutukset.

2 VASTUUALUEIDEN TALOUS JA TOIMINTA 2022

Seuraavassa on todettu vastuualueiden painopisteet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset 2022.

Vuoden 2022 talousarvio jakautuu erikoissairaanhoidon ja muun toiminnan välillä seuraavasti:

Eksoten jako ESH:n ja muun toiminnan välillä 1000 EUR	ESH	Muu toiminta	Eksote yhteensä
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot jäsenkunnilta	190 028	329 571	519 599
Muut myyntituotot	5 751	10 522	16 273
Myyntituotot yhteensä	195 779	340 094	535 873
Maksutuotot	8 794	30 709	39 503
Tuet ja avustukset	32	15 255	15 288
Muut toimintatuotot yhteensä	20	4 364	4 384
TOIMINTATUOTOT	204 625	390 422	595 047
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	465	465
TOIMINTAKULUT			0
Henkilöstökulut	-83 410	-193 876	-277 286
Palvelujen ostot	-81 325	-125 557	-206 882
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-24 164	-15 136	-39 300
Avustukset	0	-26 476	-26 476
Muut toimintakulut	-11 966	-17 735	-29 701
TOIMINTAKULUT	-200 865	-378 780	-579 645
TOIMINTAKATE	3 761	12 107	15 868
Rahoitustuotot ja -kulut	-83	-59	-143
VUOSIKATE	3 677	12 047	15 725
Poistot ja arvonalentumiset	-989	-7 587	-8 576
TILIKAUDEN TULOS	2 689	4 460	7 149
Varausten ja rahastojen muutos	277	0	277
Satunnaiset tuotot ja kulut	2 966	4 460	7 426
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 966	4 460	7 426
NETTOTOIMINTAMENOT	-187 063	-325 111	-512 174
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,9	102,9	102,6
Vuosikate/Poistot, %	371,9	158,8	183,4

2.1 Perhe- ja sosiaalipalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Perhe- ja sosiaalipalvelut 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	137 738	129 136	8 602	6,7 %	124 535	3,7 %
Muut myyntituotot	1 666	2 134	-468	-21,9 %	1 740	22,6 %
Myyntituotot yhteensä	139 403	131 270	8 134	6,2 %	126 275	4,0 %
Maksutuotot	4 415	3 058	1 356	44,4 %	3 134	-2,4 %
Tuet ja avustukset	2 831	3 620	-789	-21,8 %	2 277	59,0 %
Muut toimintatuotot yhteensä	1 156	1 155	1	0,1 %	1 259	-8,2 %
TOIMINTATUOTOT	147 806	139 103	8 702	6,3 %	132 945	4,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-59 587	-58 267	-1 319	2,3 %	-60 428	-3,6 %
Palvelujen ostot	-57 926	-52 895	-5 031	9,5 %	-47 980	10,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 045	-1 896	-149	7,8 %	-1 742	8,9 %
Avustukset	-19 627	-20 261	635	-3,1 %	-19 577	3,5 %
Muut toimintakulut	-8 235	-8 074	-161	2,0 %	-7 917	2,0 %
TOIMINTAKULUT	-147 419	-141 394	-6 025	4,3 %	-137 643	2,7 %
TOIMINTAKATE	387	-2 290	2 677	-116,9 %	-4 699	-51,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-47	47	-100,0 %	-668	-92,9 %
VUOSIKATE	387	-2 338	2 725	-116,6 %	-5 367	-56,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-387	-388	1	-0,2 %	-447	-13,1 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	-2 726	2 726	-100,0 %	-5 814	-53,1 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	-2 726	2 726	-100,0 %	-5 814	-53,1 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-138 701	-131 862	-6840	5,2 %	-130 349	1,2 %

*Vuoden 2021 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,3	98,4		96,6
Vuosikate/Poistot, %	100,0	-602,6		-1 201,7

Perhe- ja sosiaalipalveluita kehitetään mm. hankkeissa Yhteinen tulevaisuus - tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Etelä-Karjalassa, Työtä! - Etelä-Karjalan osatyökyisten työkykyohjelma ja Hyvä mieli -hankkeissa. Kehittämistyötä tehdään myös oman työn kehittämisenä toimintayksiköissä. Palveluissa pyritään varhaiseen tunnistamiseen, ennakointiin ja tiiviiseen yhteistyöhön kuntien ja 3. sektorin toimijoiden kanssa. Mukana ollaan myös keskitetyn asiakaspalvelukeskuksen ja sosiaalipalvelujen puhelinpalvelujen kehittämisessä sekä laajassa toimitilasuunnittelussa.

Perhe -ja sosiaalipalvelujen toimintaa kehitetään tulosalueiden ja toimintayksiköiden välillä sekä palvelujen tuottamiseen etsitään uusia asiakaslähtöisiä joustavia toimintamalleja. Myös muiden vastuualueiden kanssa tehdään yhteistyötä uudenlaisia palveluratkaisuja hakien. Systeemistä työskentelymallia laajennetaan vastuualueen sisällä. Työntekijöiden ja esimiesten työhyvinvointia seurataan ja työtä tukevaan toimintaan panostetaan.

Perhepalvelujen kehittäminen jatkuu yhdessä kuntien ja laajan alueellisen toimijaverkoston kanssa lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa linjattujen periaatteiden mukaisesti. Kuntien, (erityisesti opetustoimen ja varhaiskasvatuksen) kanssa yhteisillä toimintatavoilla vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden toimintakykyä sekä etsitään yhteisiä ennaltaehkäisyn malleja. Lastensuojelun sosiaalityön ja yhteisten erityispalvelujen toimintaa kehitetään tulosalueiden kesken. Lasten ja nuorten psykiatria- ja alaikäisten päihdehoitoon haetaan ratkaisuja palveluiden lisäämiseksi ja parantamiseksi. Tavoitteena on myös lasten ja nuorten koulu-uupumuksen vähentäminen, koulupudokkuuden ehkäiseminen sekä neuvolatoiminnan ja perheneuvonnan kehittäminen.

Etä-Karjalan laajennetun tuetun työllistymisen toimintamallia jatketaan vakiintuneena toimintamallina. Työmarkkinatuen kuntaosuus on noussut alueella merkittävästi Koronasta johtuvista syistä ja kustannusten alentaminen on tavoitteena. Tavoite edellyttää tiivistä yhteistyötä toimijaverkoston kesken. Hyvinvointialueen käynnistyminen (v. 2023) ja Te-palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kuntiin (v. 2024 aikana) vaikuttavat työllisyyden tuen palveluiden ja maahanmuuttopalveluiden vastuu- ja tehtävänjakoon. Näitä uudistuksia valmistellaan v. 2022 aikana kuntien, Eksoten, Te-toimiston ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Mielensterveys- ja päihdepalveluissa vahvistetaan perustason terapia-, hoito- ja kuntoutuspalveluja tiiviissä yhteistyössä HUS-vetoisen Terapiat etulinjaan -hankkeen kanssa. Näin valmistaudutaan terapiatakuun toteuttamiseen. Systemisen toimintamallin käyttöönottoa viedään vahvasti eteenpäin työikäisten palveluissa.

Vammaispalveluissa ennakoitaan palvelutarpeen kasvua ja paneudutaan yksilöllisten, asiakkaiden elämää tukevien käytäntöjen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Henkilöstön osaamista vahvistetaan, jotta pystytään vastaamaan omana palvelutuotantona vaativamman palvelun ja hoidon tarpeisiin. Palvelun tuottamisen suunnittelua tehdään suhteessa omatoiminta ja ostopalvelut.

Painopisteet 2022

Perhepalvelut

- Palvelujen saatavuutta ja oikea-aikaisuutta kehitetään kaikilla palvelujärjestelmän tasoilla (hoito- ja palvelutakuun toteutuminen).
- Kansalaisen ajanvarauksen mahdollisuuksia lisätään vaihtoehtona puhelinpalvelulle. Myös muita digitaalisia palveluja hyödynnetään palvelujen järjestämisessä ja kansalaisten omahoidon tueksi.
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujärjestelmän vaikuttavuutta kehitetään muun muassa näyttöön perustuvien menetelmien käytöllä, asiakasosallisuuden lisäämisellä ja yhteisen työn kehittämällä siten, että kiireellisten sijoitusten tarve vähenee: systemisen työotteen laajentaminen ja vahvistaminen, nuorten ahdistuneisuuden ja masennuksen hoito peruspalveluissa (IPC , Cool Kids), vanhemmuuden vahvistaminen (Puolisoneuvolakokeilu, Ole läsnä lapsellesi ja Voimaperheet, Lapset puheeksi menetelmä).

Aikuisten monialaiset palvelut

- Painopisteenä nuoret aikuiset: Nuorten aikuisten palvelujen tavoitteena on yhdessä muiden toimijoiden kanssa vahvistaa paljon ja monialaisia palveluja tarvitsevien nuorten aikuisten hoitoa, kuntoutusta ja palveluja.

Kehittämistyötä jatketaan syventämällä systeemisen työmallin mukaista toimintaa.

- Kaikille maahanmuuttajille tarkoitettuja matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita kehitetään kotouttavan sosiaalipalvelun rinnalle. Kotouttamisohjelmaa toimeenpannaan laajan verkoston kanssa. Maahanmuuttotyön ja kotoutumisen tuen palveluiden organisoitumista uusissa rakenteissa selvitetään yhdessä kuntien ja Te-toimiston kanssa.
- Palvelujen monimuotoisuuden lisääminen: Tavoitteena on, että asiakkaat saavat tarvitsemansa hoidon, palvelut ja kuntoutuksen itselleen parhaiten sopivalla tavalla. Digitalisaation edistäminen muun muassa lisäämällä sähköistä ajanvarausta, etävastaanottoja ja -kuntoutusta, sähköisiä lomakkeita ja palveluiden nk. hybriditoteutuksia eli lähi- ja etäpalvelujen yhdistelmiä. Palvelujen tuottamiseen ja kehittämiseen otetaan nykyistä enemmän mukaan kokemusasiantuntijoita ja kolmannen sektorin toimijoita tavoitteena ihmisten arjen tuen vahvistaminen. Asumisen tuen palveluiden kehittämällä etsitään ratkaisuja vastata muuttuneisiin palvelutarpeisiin kohdentamalla resurssit optimaalisella tavalla.
- Tietoon ja näyttöön perustuvan toiminnan vahvistaminen: Vahvistetaan psykososiaalisten hoitojen vaikuttavuutta ja oikea-aikaisuutta. Kehittämistyö kytkeytyy HUS-vetoiseen Terapiat etulinjaan -hankkeeseen. Asiakkaan hoidon ja palvelujen tarve ohjaa palveluiden järjestämistä nykyistä paremmin. Aikuissosiaalityössä parannetaan suunnitelmallista sosiaalityötä ja sen menetelmiä. Rakenteellista sosiaalityötä edelleen kehitetään.
- Työtä! -Etelä-Karjalan osatyökyisten työkykyohjelma 2020–2022-hankkeessa kehitetään työkyvyn arviointia ja tukea. Hankkeessa toteutetaan myös pilotointi osatyökyisten työllistymisestä kuntouttavasta työtoiminnasta sekä yritysyrityksen kehittämistä. Eksoten, kuntien, Te-toimiston, Ely-keskuksen ja Kelan yhteistyöllä valmistellaan Etelä-Karjalaan uudenlaista työllisyyspalvelujen toimintamallia ja eri toimijoiden vastuu- ja tehtäväjakoa. Muutoksen aiheuttavat hyvinvointialueen käynnistyminen (v. 2023 alusta) ja Te-palvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille (v. 2024 aikana).

Vammaispalvelut

- Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden tukeminen vammaissosiaalityön prosesseissa. Yksilöllisten tarpeiden huomioiminen palvelusuunnittelussa. Moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen.
- Osatyökyisten asiakkaiden työllisyyden edistäminen ja työhönvalmennuksen kehittäminen, vertaisvalmennuksen ja kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen työhönvalmennuksessa. Alihankintamallin pilotointi Työtä -hankkeen avulla. Kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön ja oppilaitosyhteistyön tiivistäminen.
- Päiväaikaisen toiminnan sisältöjen monipuolistaminen sekä työhönvalmennusta ja osallisuutta tukevan ilta-aikaisen kerhotoiminnan kehittäminen.
- Oman asumispalvelutuotannon laadun jatkuva parantaminen sekä ihmislähtöisen toiminta- ja palvelukulttuurin edistäminen. Yksilöllisten, asiakkaiden elämää tukevien ratkaisujen löytäminen ja toteuttaminen. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen.

2.2 Terveyspalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Terveyspalvelut 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	226 615	230 500	-3 886	-1,7 %	215 898	6,8 %
Muut myyntituotot	6 529	6 352	177	2,8 %	6 249	1,6 %
Myyntituotot yhteensä	233 144	236 852	-3 709	-1,6 %	222 147	6,6 %
Maksutuotot	14 345	13 720	624	4,6 %	12 757	7,6 %
Tuet ja avustukset	3 137	13 807	-10 669	-77,3 %	10 773	28,2 %
Muut toimintatuotot yhteensä	21	29	-8	-27,8 %	36	-19,9 %
TOIMINTATUOTOT	250 646	264 407	-13 761	-5,2 %	245 712	7,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-111 391	-113 689	2 298	-2,0 %	-115 132	-1,3 %
Palvelujen ostot	-93 123	-94 732	1 609	-1,7 %	-92 435	2,5 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-29 327	-31 354	2 026	-6,5 %	-31 594	-0,8 %
Avustukset	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-12 354	-15 021	2 667	-17,8 %	-14 144	6,2 %
TOIMINTAKULUT	-246 196	-254 796	8 600	-3,4 %	-253 305	0,6 %
TOIMINTAKATE	4 450	9 612	-5 162	-53,7 %	-7 592	-226,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-176	176	-100,0 %	-1 006	-82,5 %
VUOSIKATE	4 450	9 435	-4 985	-52,8 %	-8 598	-209,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 029	-1 082	53	-4,9 %	-995	8,8 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	335	-335	-100,0 %	136	147,1 %
TILIKAUDEN TULOS	3 421	8 688	-5 268	-60,6 %	-9 457	-191,9 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 421	8 688	-5 268	-60,6 %	-9 457	-191,9 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-224 100	-221 812	-2288	1,0 %	-225 355	-1,6 %

*Vuoden 2021 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,8	103,8	97,0
Vuosikate/Poistot, %	432,3	872,0	-864,5

Vuoden 2022 tavoitteena terveyspalveluissa on edelleen aiempaa nopeampi hoitopääsy ja taloudellisissa raameissa pysyminen huolimatta koko ajan lisääntyvästä ikäihmisten määrästä, joka lisää palvelujen tarvetta. Kuntien taloustilanne on erittäin haasteellinen ja toisaalla kansalaisilla on oikeus lakisääteisiin palveluihin Käypä hoito -suositusten sekä hoito- ja palvelutakuun mukaan pandemiasta huolimatta. Tämä yhtälö vaatii jatkuvaa toiminnan kehittämistä sekä asiakkaiden ja potilaiden omatoimisuuden tukemista. Laajan päivystyksen sairaalassamme on tutkitusti nopea hoitopääsy, mikä on jonkin verran hidastunut poikkeusolojen takia. Lääkärirekrytointi tarvitsee edelleen erityistä panostusta erityisesti pysyvien yle-lääkärien osalta. Tulevaisuuden sote-keskuksen hankerahoitus tulee osaltaan auttamaan perusterveydenhuollon kehittämisessä. Tähän kuuluu muun muassa ennakoivien vastaanottojen ja työpari-/tiimimallien kehittäminen sekä etävastaanottojen ja konsultaatiomallien lisääminen. Kaiku 24 aloitti toimintansa syyskuussa 2021 ja ensi vuoden kuluessa

on tavoitteena saada puhelimeen vastaaminen sujumaan yhä asiakasystävällisemmin laajemmilla aukioloajoilla ja yhä enemmän kerralla kuntoon- periaatteella.

Painopisteet 2022

Akuuttisairaala

- Hoitoonpääsyn sekä hyvän potilaskokemuksen mahdollistavien, potilasturvallisten ja toimintakykyä vahvistavien toimintamallien kehittäminen sekä laajan päivystyksen sairaalan imagon vahvistaminen.
- Potilaan sujuvan hoitopolun kehittäminen sairaalan sisällä ja yhdessä avoterveydenhuollon, hoivan, kuntoutuksen ja perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa (palvelujen integraatio).
- Henkilöstön osaamisen, riittävyyden ja aktiivisen työhyvinvoinnin kehittäminen.
- Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen sähköisessä asiointissa ja päätöksenteossa (tietojohdaminen ja toiminnanohjaus).
- Toiminnan kehittämisessä tuottavuuden ja kestävä kehityksen näkökulman huomioiminen.

Avoterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto

- Omahoitajan suoran yhteydensaannin laajentaminen hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi paljon palveluita käyttävien osalta.
- Kaiku24 yhteistyön sujuminen niin, että asiakkaiden/potilaiden kokemus hoidon tarpeen arvioinnista paranee
- Hoitoonpääsyyn nopeutuminen muun muassa entistä suuremmalla panostuksella lääkärirekytointiin.
- Suun terveydenhuollossa tavoitteena hoitoonpääsulle hammaslääkärille alle kaksi kuukautta ja suuhygienistille alle yksi kuukausi ja että hoitajaksojen pituudet hoitokertojen määrällä mitattuna lyhenevät.

2.3 Toimintakyky- ja hoivapalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Toimintakyky- ja hoivapalvelut 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	133 163	123 539	9 624	7,8 %	112 298	10,0 %
Muut myyntituotot	4 038	6 994	-2 956	-42,3 %	10 899	-35,8 %
Myyntituotot yhteensä	137 201	130 533	6 668	5,1 %	123 197	6,0 %
Maksutuotot	18 685	19 186	-501	-2,6 %	19 488	-1,5 %
Tuet ja avustukset	1 071	1 490	-418	-28,1 %	869	71,4 %
Muut toimintatuotot yhteensä	2 679	2 475	204	8,2 %	2 667	-7,2 %
TOIMINTATUOTOT	159 636	153 683	5 953	3,9 %	146 221	5,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-78 273	-75 405	-2 868	3,8 %	-82 413	-8,5 %
Palvelujen ostot	-62 054	-58 073	-3 981	6,9 %	-54 221	7,1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 399	-3 272	-128	3,9 %	-3 459	-5,4 %
Avustukset	-6 850	-6 816	-34	0,5 %	-6 659	2,4 %
Muut toimintakulut	-8 901	-8 762	-139	1,6 %	-9 121	-3,9 %
TOIMINTAKULUT	-159 477	-152 328	-7 149	4,7 %	-155 873	-2,3 %
TOIMINTAKATE	159	1 355	-1 196	-88,3 %	-9 651	-114,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-111	111	-100,0 %	-1 269	-91,2 %
VUOSIKATE	159	1 244	-1 085	-87,2 %	-10 921	-111,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-159	-159	0	-0,1 %	-237	-32,9 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	1 085	-1 085	-100,0 %	-11 157	-109,7 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	1 085	-1 085	-100,0 %	-11 157	-109,7 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-134 195	-122 453	-11741	9,6 %	-123 456	-0,8 %

*Vuoden 2021 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,1	100,9		93,8
Vuosikate/Poistot, %	100,0	783,2		-4 609,9

Toimintakyky- ja hoivapalvelujen vuoden 2022 tavoitteena on tuottaa oikea aikaiset ja laadukkaat palvelut niitä tarvitseville ikäihmisille. Lisääntyvä ikäihmisten määrä, etenkin vanhempien 75 ja 85 ikäluokkien osalta lisää merkittävästi palveluntarvetta, johon pyritään vastaamaan asiakkaan palvelutarvetta ja toimintakykyä vastaavilla palveluilla. Palveluissa huomioidaan digitalisaation hyödyntämisen mahdollisuudet.

Vanhuspalvelulain edellyttämä hoitajamitoitus on nostanut kustannuksia jo vuonna 2021 ja edelleen vuonna 2022 on painetta kustannusten nousulle. Lisäksi

tulee huomioida hoitajamitoituksen kasvuun sekä eläköitymisennusteeseen liittyvät henkilöstön rekrytointihaasteet.

RAI-toimintakykyarviointi otetaan käyttöön iäkkäiden ihmisten palvelutarpeen arvioinnissa sekä palvelujen myöntämisen perusteissa. Yhteistyötä tehdään suunnitteilla olevan Sujuvan kanssa asiakasprosessien yhteensovittamisessa.

Johtamisen ja toiminnan kehittämisen vuositaulun käytön vakiinnuttaminen johtamistyön tukena. Toimintakykyä tukevaa työkulttuuria tuetaan kuntoutuksen kanssa tehtävällä yhteistyöllä, esim. kotihoidon fysioterapeuttipilotti.

Kaatumistapaturmien ennaltaehkäisy on laadun sekä potilas- ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta toiminnan kehittämisen teemana.

Painopisteet 2022

- Palvelun, hoivan ja hoidon saatavuuden, saavutettavuuden ja oikea-aikaisuuden kehittäminen.
 - palvelujen myöntämisen perusteiden käyttöönotto
- Prosessien sujuvoittaminen yhteistyössä akuuttisairaalan, avoterveydenhuollon, kuntoutuksen ja perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa.
 - palvelutarpeen arvioinnin ja palvelujen myöntämisen perusteiden prosessien yhteensovittaminen
- Palvelun, hoivan ja hoidon laadun, asiakaslähtöisyyden ja -osallisuuden sekä asiakas-/potilasturvallisuuden jatkuva parantaminen.
 - kaatumistapaturmien ennaltaehkäisy
- Työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden, uudistuvan työkultuurin sekä osaamisen edistäminen ja vahvistaminen.
 - toimintakykyä tukevan työkultuurin ja osaamisen vahvistaminen
 - vuositaulun käyttö johtamisen tukena
- Toiminnan kehittämisessä tuottavuuden ja kestävä kehityksen näkökulman huomioiminen hyödyntämällä digitalisaatiota ja robotiikkaa.
 - selvitetään tekoälyn hyödyntämistä palvelutarpeen muutoksissa
 - kotihoidossa jatketaan digitalisaation / robotiikan hyödyntämisen kehittämistä

2.4 Kuntoutuksen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Kuntoutus 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	22 081	21 726	355	1,6 %	21 928	-0,9 %
Muut myyntituotot	343	342	1	0,2 %	437	-21,7 %
Myyntituotot yhteensä	22 424	22 068	356	1,6 %	22 365	-1,3 %
Maksutuotot	1 864	1 482	382	25,8 %	1 099	34,8 %
Tuet ja avustukset	144	541	-397	-73,4 %	512	5,8 %
Muut toimintatuotot yhteensä	0	7	-7	-100,0 %	15	-51,8 %
TOIMINTATUOTOT	24 432	24 099	333	1,4 %	23 991	0,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-16 283	-16 001	-282	1,8 %	-17 216	-7,1 %
Palvelujen ostot	-3 745	-3 636	-109	3,0 %	-3 538	2,8 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 822	-1 981	159	-8,0 %	-2 023	-2,1 %
Avustukset	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-2 536	-2 727	191	-7,0 %	-2 760	-1,2 %
TOIMINTAKULUT	-24 385	-24 344	-41	0,2 %	-25 538	-4,7 %
TOIMINTAKATE	47	-245	292	-119,1 %	-1 546	-84,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-27	27	-100,0 %	-244	-88,9 %
VUOSIKATE	47	-272	319	-117,2 %	-1 791	-84,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-47	-51	4	-7,7 %	-51	0,5 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	-323	323	-100,0 %	-1 841	-82,5 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	-323	323	-100,0 %	-1 841	-82,5 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-22 173	-22 049	-124	0,6 %	-23 769	-7,2 %

*Vuoden 2021 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,2	99,0		93,9
Vuosikate/Poistot, %	100,0	-536,0		-3 543,7

Koko kuntoutuksen henkilöstön ICF (International Classification of Functioning) -osaamista vahvistetaan edelleen. ICF-viitekehyksen avulla pyritään parantamaan kuntoutusprosesseja Eksotessa. Toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen on tärkeää Eksoten alueella, ja sen onnistuminen parantaa asiakasarvoa ja laatua sekä sitä kautta potilasvirtausta. Kuntoutuskeskus laajentaa toimintakykymobiiliin käyttöä. Kuntoutus on omalta osaltaan vahvistamassa koko Eksoten alueella

toimintakyky-, geriatrista- ja muistiosaamista. Kuntoutuskeskuksessa Lean – johtamiskulttuuria on vahvistettava edelleen pandemian aikana ja sen jälkeen. Päivittäisen valmentavan johtamisen merkitys korostuu strategian käytäntöön viemisessä ja asiakasarvon tuottamisessa. Kuntoutusosastojen profiloinnin tarkoituksena on selkeyttää osastojen tehtävää, työnjakoa ja tavoitteita potilaiden parhaaksi.

Fysio- ja toimintaterapian tulosityksikkö on palveluyksikkö, joka tukee muiden hallinnoimia asiakasprosesseja. Terapiapalvelujen onnistuminen tuottaa palvelujen käyttäjäasiakkaille enemmän toimintakykyä ja vähentää muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta. Eksoten 2023 strategian jalkauttamisvaiheessa kaikkiin työpisteisiin on viety jatkuvan parantamisen ideataulut. Siitä on aloitettu työpistekohtaisten pienten parannusten eteenpäin vieminen Lean -periaatteiden mukaisesti. Asiakasohjauksyksikön organisoituminen tulee vaikuttamaan henkilöstöresursseihin erityisesti kotiin vietävien palvelujen osalta.

Työ- ja toimintakyvyn osaamiskeskus tukee muiden yksiköiden/toimijoiden asiakasprosesseja ja työtä. Työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessin kehittämistä jatketaan edelleen etenkin mielenterveyspalvelujen osalta. Kehitysvammapoliklinikan yhteistyötä vammaispalveluiden kanssa jatketaan tavoitteena lyhytaikaisten laitossijoitusten vähentäminen. Puheterapeuttien ja lääkäreiden rekrytointia jatketaan ostopalvelujen vähentämiseksi.

Kuntoutus

Painopisteet 2022

- Henkilökunnan osaamista digitaalisten työvälineiden ja ICF-viitekehyksen käyttöön vahvistetaan.
- Lasten toimintaterapian etäkuntoutuksen ja ryhmämuotoisen kuntoutuksen kehittäminen.
- Ryhmämuotoisen kuntoutuksen kehittäminen ottamalla käyttöön uusi ryhmäkuntoutusinterventio GLAD tuki- ja liikuntaelin (TULE)-oireisten asiakkaiden kohdalla.
- TULE-asiantuntijafysioterapeuttisen osaamisen kasvattaminen kouluttamalla 11 fysioterapeuttia täydennyskoulutuksella. Koulutus toteutuu vuosina 2021–2023.
- Kotikuntoutuksen ja kotihoidon yhteistyöpilotin toteuttaminen ja vaikutusten arviointi. Pilotissa lisätään 4 fysioterapeuttia säännöllisen kotihoidon asiakkaiden kanssa työskentelyyn.
- Osaston kuntoutusteknologiasta kävelyrobotiikan ja yläraajan robottiaivusteisen kuntoutuksen käyttöasteen lisääminen.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen.
- Henkilöstörekrytoinnin arviointi ja sitä tukevien toimenpiteiden esiin nostaminen.
- Kuntoutusosastojen kuntoutusjaksojen keston yksilöllinen arviointi ja yhteistyön tiivistäminen kotikuntoutuksen kanssa.
- Parannetaan muistiasiakkaiden palveluprosessia. Tavoitteena on muistiasiakkaan pääseminen muistihoitajan muistitutkimuksiin kahden viikon kuluttua ensikontaktista ja geriatrin vastaanotolle kahden kuukauden sisällä ensi kontaktista.
- Eksoten toimintakykvastaavien verkoston toiminnan tukeminen.
- Työ- ja toimintakyvyn yhdistetyn arviointiprosessin edelleen kehittäminen.

- Puheterapian arviointiprosessin kehittäminen.
- Lisätään edelleen yhteistyötä Eksoten muiden vastualueiden ja toimintaohjelmien kanssa tavoitteena kattavampi vaikuttavuuden arviointi koko Eksoten alueella ja toimivimmat digitaaliset menetelmät potilaiden hoitopolkujen optimoimiseksi.

2.5 Strategisten tukipalvelujen painopistealueet sekä toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Strategiset tukipalvelut 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	4	16 942	-16 938	-100,0 %	0	
Muut myyntituotot	3 698	4 609	-911	-19,8 %	5 976	-22,9 %
Myyntituotot yhteensä	3 702	21 551	-17 849	-82,8 %	5 976	260,6 %
Maksutuotot	194	194	0	0,0 %	209	-7,1 %
Tuet ja avustukset	7 759	6 881	878	12,8 %	2 942	133,9 %
Muut toimintatuotot yhteensä	528	485	44	9,0 %	564	-14,1 %
TOIMINTATUOTOT	12 183	29 111	-16 928	-58,1 %	9 691	200,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	465	835	-370	-44,3 %	155	440,2 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-11 752	-13 277	1 525	-11,5 %	-12 073	10,0 %
Palvelujen ostot	9 965	5 366	4 599	85,7 %	6 854	-21,7 %
* josta sisäisiä eriä	36 775		36 775		30 183	
* josta palvelujen ostoja	-26 810		-26 810		-23 476	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 707	-2 730	23	-0,8 %	-4 262	-35,9 %
Avustukset	0	-50	51	-100,8 %	0	
Muut toimintakulut	2 325	5 773	-3 448	-59,7 %	5 373	7,4 %
* josta sisäisiä vuokratuloja	9 796		9 796		9 796	
* josta muita toimintakuluja	-7 471		-7 471		-5 593	
TOIMINTAKULUT	-2 168	-4 918	2 751	-55,9 %	-4 107	19,8 %
TOIMINTAKATE	10 480	25 027	-14 547	-58,1 %	5 738	336,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-143	-143	0	0,0 %	6	-2440,8 %
VUOSIKATE	10 338	24 884	-14 547	-58,5 %	5 744	333,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 954	-7 386	432	-5,9 %	-6 899	7,1 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	361	-361	-100,0 %	800	-54,9 %
TILIKAUDEN TULOS	3 384	17 859	-14 475	-81,1 %	-355	-5136,2 %
Varausten ja rahastojen muutos	277	285	-9	-3,0 %	355	-19,5 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 661	18 144	-14 484	-79,8 %	0	
NETTOTOIMINTAMENOT	-4	1 202	-1206	-100,3 %	0	

*Vuoden 2021 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	462,7	506,0	227,4
Vuosikate/Poistot, %	148,7	336,9	83,3

Kehittämisen ja toiminnan tuki

Vuonna 2022 toimintaamme vaikuttavat hyvinvointialueen organisoimiseen liittyvä valtakunnallinen hyvinvointialueuudistus, sen aikataulu ja lainsäädännön muutokset. Kehittämisen, uudistusten ja muutosten taustalla vaikuttavat myös Eksoten toiminnan periaatteet; rohkeus, yksinkertaisuus ja ihminen. Eksoten strategisten tavoitteiden mukaisesti panostamme palvelujen sujuvuuteen ja asiakasohjauksen kehittämiseen uusien toimintamallein. Kohdennamme osaamistamme myös hyvinvointialueen toimeenpanoon.

Kehittäminen kytkeytyy vahvemmin osallisuuteen ja ketteryyteen, jota muun muassa tietojärjestelmien ja raportoinnin joustavuus tukevat. Osaamisen vahvistaminen kohdistuu ensi sijassa muutoksenhallintaan, digitaalioihin ja prosessien virtauksen tukemiseen jatkuvan parantamisen hengessä. Vahva ennakointi ja tiedon käyttö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen luotsaavat Eksotea asiakkaiden entistäkin oikea-aikaisempaan palveluun.

Hanketoimisto & projektipalvelussa jatketaan kehittämisen työkalutuurin uudistamista vahvistamalla yhteistä tekemisen tapaa vakioimalla toimintaohjeita ja perehdyttämällä ja osallistamalla sisäisiä sidosryhmiä yhteisiin toimintatapoihin. Lisäksi tiivistetään sisäistä sidosryhmätyöskentelyä ja yhteisen resurssien hyödyntämistä tulosalueiden kanssa. Hoito- ja palveluprosessien muotoilussa hyödynnetään muun muassa työyksikköjen Lean-Paja-valmentajia ja vastinpareja.

Hanketoiminnalla tuetaan strategisten toimenpideohjelmien toteutumista. Ulkoisen rahoituksen kehittämisen turvin parannetaan palvelujen saatavuutta ja hyvinvointialuevalmistelun toimeenpanoa. Vuosina 2020 ja 2021 on alkanut useita pääosin Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamia hankkeita, joita jatketaan myös vuonna 2022 suunnitellusti:

- Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeella (Yhteinen tulevaisuus) parannetaan hoidon ja peruspalvelujen saatavuutta lisäämällä monialaista osaamista ja eri toimijoiden yhteen toimivuutta sekä konsultaatiokäytäntöjä.
- Etelä-Karjalan osatyökykyisten työkykyohjelmassa (Työtä -hanke) rakennetaan sote-keskus-hankkeen kanssa tiiviissä yhteistyössä maakuntaan yhtenäinen, integroitu maakunnallinen palvelumalli, jossa yhdistyy työllistymisen tuen palveluprosessin eri vaiheet monialaiseksi palvelukokonaisuudeksi.
- Mielenterveysstrategiaa toteutetaan Hyvä mieli -hankkeessa, jossa vahvistetaan mielenterveysosaamista kunnissa yhdessä Etelä-Karjalan MIELI ry:n kanssa.
- Momentti-hanke vahvistaa maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluja Työ- ja elinkeinoministeriön erityisavustuksella.
- Ikäntyneiden asumisen toimenpideohjelman mukaista tukemista jatketaan Ikäystävällinen asumisratkaisut -hankkeessa (Ympäristöministeriö). Lisäksi Ikäystävällinen Etelä-Karjala -hankkeessa luodaan maakunnan ikäjohtamiseen verkostomalli, jossa laaja toimijaverkosto koordinoi ennalta ehkäisevää toimintaa ja tiivistää eri toimijoiden yhteistyötä. Hankkeessa toteutetaan alueellinen hyvinvointimalli, jota voidaan levittää kansallisesti Voimaa Vanhuuteen -ohjelmatyön kautta muille alueille.
- THL:n rahoittamassa KARITA-hankkeessa eNERO-IoT-alustan käyttöä laajennetaan koko kotihoitoon hoitoprosessien tueksi, lisätään tekoälyn tuottamien herätteiden hyödyntämistä sekä testataan teknologiaa kotona asumisen tukemiseksi, jotta teknologiaa hyödyntäen voidaan vähentää sote-

palvelujen tarvetta ikäihmisten palveluissa sekä myöhentää säännöllisten palvelujen tarvetta.

- THL:n terveyden edistämisen määrärahalla rakennetaan ikäystävällinen Etelä-Karjala maakunnan ikäystävällistä johtamista ja maakuntaan ikäystävällistä verkostojohtamisen mallia, jolla koordinoidaan ja johdetaan ennalta ehkäisevää toimintaa ja vahvistetaan eri toimijoiden välistä alueellista yhteistyötä ja yhdenvertaisuutta.
- Lisäksi OKM:n erityisavustuksella tavoitellaan yhteisöllisen opiskeluhuollon ennaltaehkäisevä tuen sekä yksilökohtaisen opiskeluhuollon varhainen tuen saatavuutta kaikkien opiskelijoiden saataville yksilöllisten tarpeiden mukaisesti ja yhdenvertaisesti.

Sähköisen asiointipalvelun kehittäminen jatkuu Digitalisaatio-ohjelman mukaisesti. Erityisesti kehittämisessä keskitytään toimintakykymobiilin laajentamiseen sekä asiakasohjaustratkaisun edelleen kehittämiseen. Lisäksi sähköisen asioinnin toimintamallien kehittämistä jatketaan ja laajennetaan. Ohjelmistorobotiikkaa tullaan hyödyntämään ammattilaisten työnkulkujen automatisoinnissa ja prosessien yksinkertaistamisessa.

Vuonna 2022 valmistaudutaan suunnitellusti Etelä-Karjalan hyvinvointialueeseen ja siihen liittyen ministeriöistä haettavaa kehittämisrahoitusta kohdennetaan mm. ICT-valmisteluun, tulevaisuuden sote-keskuksen täydennyskehittämiseen sekä tulevaisuuden kotona asumista tukeviin palveluihin.

Strategiset tukipalvelut

Painopisteet 2022

Johtamisen tuki

- Johdon Tuen strategisten mittareiden (nettotoimintamenot ja sairauspoissaolot) säännöllinen seuraaminen, tavoitepoikkeamiin toimenpidesuunnitelman laatiminen ja toimenpiteiden implementointi kustannustehokkuuden varmistamiseksi.
- Talousosaston painopisteenä on kuntayhtymän purkamisen ja hyvinvointialueen perustamisen valmistelu kirjanpidon ja talousraportoinnin osalta.
- Tietohallinnon keskeisin tehtävä on turvata Etelä-Karjalan hyvinvointialueen perustamisen kannalta tietojärjestelmiin liittyvien muutosten läpivieminen, jotta hyvinvointialueen toiminta mahdollistuu 1.1.2023 alkaen. Jatkuvan tietojärjestelmäpalvelutuotannon lisäksi työn alla ovat internet ja intranet -sivustoihin liittyvät uudistukset sekä Covid-19 pandemian takia viivästyneiden versiopäivitysten suorittaminen erillisjärjestelmiin. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös tietoturvaan ja sen arvioimiseen, sosiaalihuollon uudistuksiin, kansalaisen sähköisen asioinnin sekä analytiikan ja keinoälyratkaisujen tekniseen mahdollistamiseen hyvinvointialueen tarpeet ja huomioiden.
- Hankinta-yksikössä edistetään ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista kaikissa hankinnoissa. Erityiseksi kehittämiskohteeksi otetaan laitehankinnat, joissa otetaan käyttöön EU:n GPP-kriteeristö vähintään 50 % laitehankinnoissa. GPP on hankintamenettely, jonka tarkoituksena on hankkia tuotteita ja palveluja, joilla on vähemmän ympäristövaikutuksia verrattuna hankintamenettelyihin, joissa ei toteuteta GPP:tä.

- Materiaalihallinnossa Martta-järjestelmän nimikkeistönhallinnan ja sopimustuotteiden päivitysprosessin tehostaminen sopimusten välisten siirtymäaikaisten lyhentämiseksi.

Kehittämisen tuki

- Pääpaino on toimintakykyohjelmien ja suurten kehittämiskokonaisuuksien tukemisessa sekä hyvinvointialueen toimeenpanossa.
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toimissa vahvistetaan alueemme yhdyspintatyötä kuntien, järjestöjen ja eri sidosryhmien kanssa. Sovitaan maakunnan yhteisistä prosesseista mm. elintapaohjauksen, järjestöyhteistyön, avustusten ja ehkäisevän päihdetyön sekä ennalta ehkäisevän työn osalta.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ovat terveelliset elintavat, mielen hyvinvointi ja työllisyys.
- Sanelujen purkuprosessin arviointi ja uudelleen organisointi jatkuu: Tekstinkäsittelyn keskittämisen laajentaminen ja toimintamallin kehittäminen kustannusvaikuttavamman toimintamallin saavuttamiseksi. Tekstinkäsittelyn uudelleen organisointi on toteutettu suunnitellusti ja 1.4.2021 avoterveydenhuollon sanelut on keskitetty tekstinkäsittelykeskuksen purettavaksi. Keskittämisen myötä purkuteho on kasvanut ja tekstinkäsittelijöiden osaaminen on laajentunut. Ostopalveluna hankitusta lisäavusta on luovuttu 1.8.2021 alkaen ja purkutyö tuotettu oman henkilöstön voimin, jonka myötä saatu kustannussäästöä.
- Toiminnan laadun ja potilas-/asiakasturvallisuuden läpinäkyvyyden lisääminen kansalaisille jatkuu edelleen. Samoin kuin palautteiden, muistutusten, kanteluiden ja HaiPro-ilmoitusten parempi hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.
- Laatu ja potilasturvallisuustyötä tulee osaltaan seuraavina vuosina ohjaamaan uusi kansallinen Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia, joka julkaistaan tammikuussa 2022.
- Projekteissa ja hankkeissa jatketaan edelleen työkuulttuurin vahvistamista yhteistä tekemisen tapaa vakioimalla ja osallistamalla sisäisiä sidosryhmiä yhteisiin kehittämisen tapoihin tiivistämällä hanketoiminnan ja perustyön vuoropuhelua strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi yhteisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

HR

- HR-palveluiden ydintehtävä on tarjota esihenkilöille ja johdolle ajantasaista sekä asiantuntevaa tukea palvelussuhde-, rekrytointi-, osaamisen kehittämisen, työhyvinvoinnin, viestinnän sekä työsuojelun asioissa.
- Painotetaan entistä enemmän roolia pitkäaikaisena strategisena kumppanina vastuu- ja tulosalueiden toiminnan kehittämisessä ja suunnittelussa. Roolitusta selkeytetään ja yhteistyön mallia otetaan käyttöön yhdessä linjajohdon kanssa.
- Työhyvinvointiohjelman toimenpiteiden edistäminen jatkuu uudistuvan työkuulttuurin vahvistamiseksi. Muun muassa työterveyden kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään sairauspoissaolojen ja työkykyjohtamisen prosessien osalta.
- Kaikilla toimenpiteillä pyritään lisäämään työhyvinvointia, vähentämään sairauspoissaoloja ja edelleen parantamaan Eksoten työnantajakuva, jotta jo töissä olevan henkilökunnan työntekijäkokemus vahvistuisi ja tarvittavan uuden henkilöstön rekrytointi helpottuisi, erityisesti hankalasti saavutettavien ammattiryhmien osalta.

3 TALOUSARVIO 2022

3.1 Käyttötalousosa

Eksote yhteensä 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	519 599	521 843	-2 244	-0,4 %	474 659	9,9 %
Muut myyntituotot	16 273	20 430	-4 157	-20,3 %	25 301	-19,3 %
Myyntituotot yhteensä	535 873	542 273	-6 400	-1,2 %	499 960	8,5 %
Maksutuotot	39 503	37 641	1 862	4,9 %	36 687	2,6 %
Tuet ja avustukset	15 288	26 339	-11 051	-42,0 %	17 373	51,6 %
Muut toimintatuotot yhteensä	4 384	4 151	233	5,6 %	4 541	-8,6 %
TOIMINTATUOTOT	595 047	610 404	-15 356	-2,5 %	558 560	9,3 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	465	835	-370	-44,3 %	155	440,2 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-277 286	-276 639	-646	0,2 %	-287 261	-3,7 %
Palvelujen ostot	-206 882	-203 970	-2 913	1,4 %	-191 321	6,6 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-39 300	-41 232	1 932	-4,7 %	-43 080	-4,3 %
Avustukset	-26 476	-27 128	652	-2,4 %	-26 236	3,4 %
Muut toimintakulut	-29 701	-28 811	-890	3,1 %	-28 569	0,8 %
TOIMINTAKULUT	-579 645	-577 780	-1 865	0,3 %	-576 467	0,2 %
TOIMINTAKATE	15 868	33 458	-17 591	-52,6 %	-17 752	-288,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-143	-504	362	-71,7 %	-3 182	-84,1 %
VUOSIKATE	15 725	32 954	-17 229	-52,3 %	-20 934	-257,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 576	-9 066	490	-5,4 %	-8 628	5,1 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	696	-696	-100,0 %	936	
TILIKAUDEN TULOS	7 149	24 584	-17 435	-70,9 %	-28 626	-185,9 %
Varausten ja rahastojen muutos	277	285	-9	-3,0 %	355	-19,5 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	7 426	24 870	-17 444	-70,1 %	-28 271	-188,0 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-519 174	-496 973	-22 200	4,5 %	-502 930	-1,2 %

* Vuoden 2021 ennuste

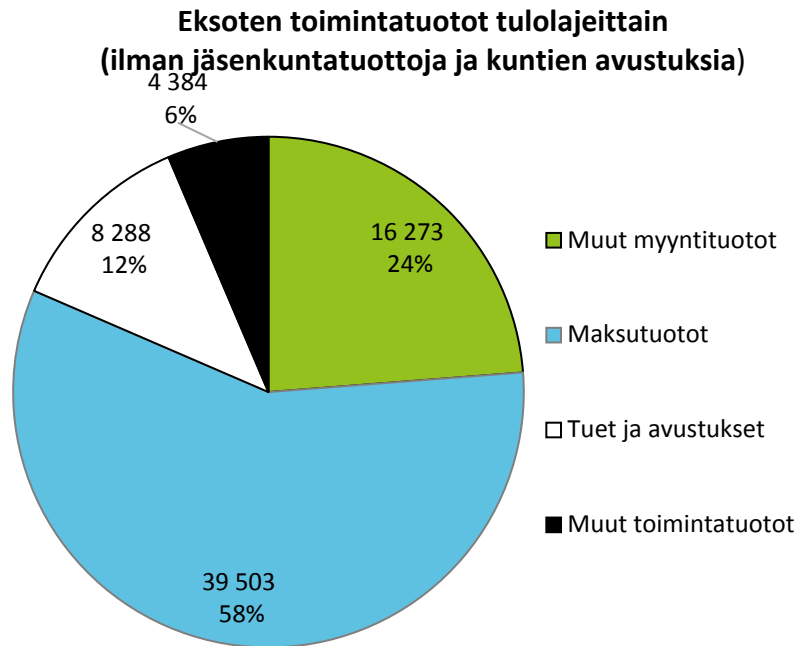
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	102,6	105,5	96,9
Vuosikate/Poistot, %	183,4	363,5	-242,6

Toimintatuotot

Eksoten toimintatuotot vuonna 2022 ovat 595,0 milj. euroa. Myyntituotot jäsenkunnilta ovat yhteensä 519,6 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarvioon sisältyy 7 milj. euroa avustuksia kunnilta. Nämä muodostavat 88,5 % toimintatuotoista. Myyntituotot jäsenkunnilta ja avustukset kunnilta yhteensä ovat vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen verrattuna 4,8 milj. euroa suuremmat.

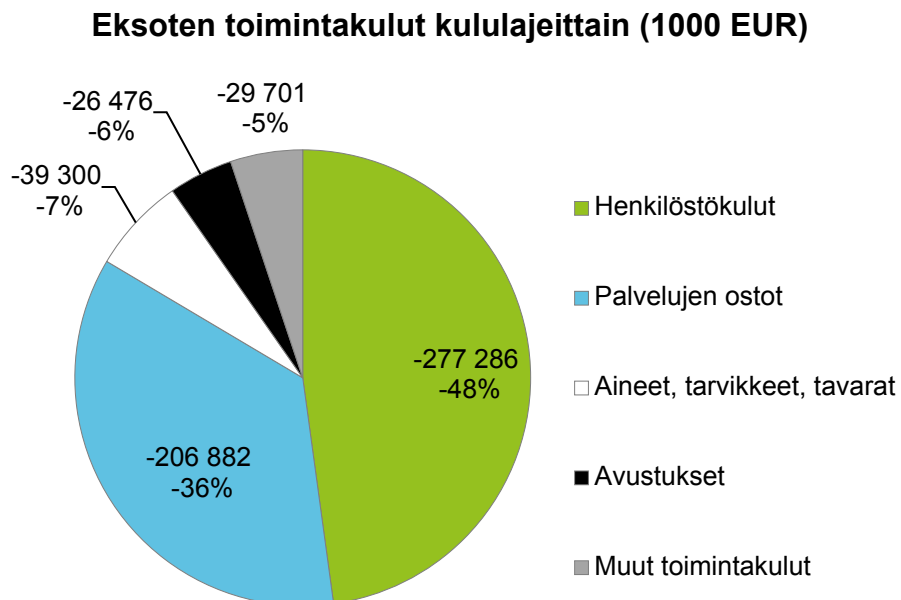
Erikoissairaanhoidon kuntalaskutusosuuden ja kuntien avustuksen yhteissumma on 192,7 milj. euroa. Vähennystä vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen on 2,9 milj. euroa (1,5 %). Muun kuin erikoissairaanhoidon kuntalaskutusosuus on yhteensä 333,9 milj. euroa. Kasvua vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen on 7,6 milj. euroa (2,3 %).

Muiden kuin jäsenkuntatuottojen (sis. avustukset) osuus toimintatuotoista 68,4 milj. euroa (11,5 %) jakautuu seuraavan kaavion mukaisesti:

Kokonaiskulut

Toimintakulut ovat vuonna 2022 yhteensä 579,6 milj. euroa ja ne jakautuvat eri kululajeihin seuraavan kaavion mukaisesti.

Alijäämä

Syntyneet alijäämät katetaan talousarviossa 2022 kuntayhtymän kustannusten kasvua hillitsevillä toimenpideohjelmilla (toimintakely-, digitalisaatio- ja työhyvinvointiohjelmat), muilla säästötoimenpiteillä ja kasvattamalla jäsenkuntien maksuosuuksia 14,4 milj. eurolla vuodentakaiseen taloussuunnitelmaan verrattuna. Tämän lisäksi talousarvioon sisältyy 7 milj. euron avustus kunnilta. Koska kunnat ovat edellyttäneet merkittäviä säästötoimenpiteitä (7 milj. euroa), tulee Eksoten käyttää kaikkia mahdollisia keinoja kustannusten pienentämiseksi. Johtoryhmä sekä selvitysmies raportoivat kustannussäästötoimenpiteistä hallitukselle joka toisessa hallituksen kokouksessa sekä tulevaisuudessa hyvinvointialueen hallituksen ja valtuuston kokouksissa. Kustannussäästötoimenpiteiden tulee olla vaikuttavia, eikä palveluja heikentäviä. Hallitus on antanut toimitusjohtajalle valtuuden aloittaa yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa talousarvioesityksestä ja sen vaatimista toimenpiteistä. Alijäämää on taseessa vuoden 2022 lopussa tämän suunnitelman mukaan ainoastaan jäljellä olevan poistoeron verran eli 3,5 milj. euroa.

3.2 Tuloslaskelma 2022 erikoissairaanhoido ja muu Eksote

Erikoissairaanhoidon osuus koko Eksoten toimintakuluista on 35 %. Erikoissairaanhoidon sisältyy tässä määrittelyssä myös keskussairaalaissa toimiva terveyskeskuspäivystys pois lukien ensihoito. Erikoissairaanhoidon sisältyy kaikkien vastualueiden toimintaan.

Erikoissairaanhoido 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	190 028	195 626	-5 598	-2,9 %	183 078	6,9 %
Muut myyntituotot	5 751	5 954	-203	-3,4 %	5 529	7,7 %
Myyntituotot yhteensä	195 779	201 580	-5 801	-2,9 %	188 606	6,9 %
Maksutuotot	8 794	8 237	556	6,8 %	7 975	3,3 %
Tuet ja avustukset	32	4 987	-4 954	-99,4 %	4 361	14,4 %
Muut toimintatuotot yhteensä	20	306	-286	-93,5 %	346	-11,6 %
TOIMINTATUOTOT	204 625	215 110	-10 485	-4,9 %	201 288	6,9 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0		0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-83 410	-82 373	-1 037	1,3 %	-85 793	-4,0 %
Palvelujen ostot	-81 325	-84 785	3 460	-4,1 %	-85 091	-0,4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-24 164	-26 281	2 117	-8,1 %	-26 510	-0,9 %
Avustukset	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-11 966	-11 881	-84	0,7 %	-11 144	6,6 %
TOIMINTAKULUT	-200 865	-205 320	4 456	-2,2 %	-208 538	-1,5 %
TOIMINTAKATE	3 761	9 790	-6 029	-61,6 %	-7 250	-235,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-83	-166	83	-49,8 %	-854	-80,6 %
VUOSIKATE	3 677	9 624	-5 946	-61,8 %	-8 104	-218,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-989	-982	-7	0,7 %	-853	15,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	335	-335	-100,0 %	61	
TILIKAUDEN TULOS	2 689	8 977	-6 289	-70,1 %	-8 897	-200,9 %
Varausten ja rahastojen muutos	277	285	-9	-3,0 %	355	-19,5 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 966	9 263	-6 297	-68,0 %	-8 542	-208,4 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-187 862	-186 364	-1499	0,8 %	-191 620	-2,7 %

*Vuoden 2021 ennuste

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,9	104,8		96,5
Vuosikate/Poistot, %	371,9	980,4		-949,6

Muu kuin ESH 1000 EUR	TA2022	E2021*	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2021 vs. 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot jäsenkunnilta	329 571	326 217	3 354	1,0 %	291 581	11,9 %
Muut myyntituotot	10 522	14 477	-3 954	-27,3 %	19 772	-26,8 %
Myyntituotot yhteensä	340 094	340 693	-600	-0,2 %	311 353	9,4 %
Maksutuotot	30 709	29 404	1 306	4,4 %	28 712	2,4 %
Tuet ja avustukset	15 255	21 352	-6 097	-28,6 %	13 012	64,1 %
Muut toimintatuotot yhteensä	4 364	3 845	519	13,5 %	4 195	-8,3 %
TOIMINTATUOTOT	390 422	395 294	-4 872	-1,2 %	357 272	10,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	465	835	-370	-44,3 %	155	440,2 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-193 876	-194 266	390	-0,2 %	-201 469	-3,6 %
Palvelujen ostot	-125 557	-119 184	-6 373	5,3 %	-106 229	12,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-15 136	-14 952	-184	1,2 %	-16 570	-9,8 %
Avustukset	-26 476	-27 128	652	-2,4 %	-26 236	3,4 %
Muut toimintakulut	-17 735	-16 929	-806	4,8 %	-17 425	-2,8 %
TOIMINTAKULUT	-378 780	-372 460	-6 320	1,7 %	-367 929	1,2 %
TOIMINTAKATE	12 107	23 669	-11 562	-48,8 %	-10 502	-325,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-59	-338	279	-82,4 %	-2 327	-85,5 %
VUOSIKATE	12 047	23 330	-11 283	-48,4 %	-12 830	-281,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 587	-8 084	497	-6,1 %	-7 774	4,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	361	-361	-100,0 %	875	-58,8 %
TILIKAUDEN TULOS	4 460	15 607	-11 147	-71,4 %	-19 729	-179,1 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 460	15 607	-11 147	-71,4 %	-19 729	-179,1 %
NETTOTOIMINTAMENOT	-331 311	-310 610	-20701	6,7 %	-311 310	-0,2 %
*Vuoden 2021 ennuste						
TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	102,9	105,9			97,1	
Vuosikate/Poistot, %	158,8	288,6			-165,0	

3.3 Palvelujen kustannustenjako- ja hinnoitteluperiaatteet

Eksoten laskutus perustuu kullekin jäsenkunnalle määriteltyyn maksuosuusprosenttiin seuraavasti:

- Vuoden 2022 maksuosuusprosentti perustuu Eksoten kaikkien jäsenkuntien laskennallisiin osuuksiin Eksoten vuosien 2019 ja 2020 tilinpäätöksiin osalta. Maksuosuutta määritettäessä otetaan huomioon mahdolliset lisäostot, rakenteelliset muutokset.
- Jäsenkuntien maksuosuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa maksuosuuden perusteena on kunnan asukkaiden palvelujen käytöstä aiheutuneet kustannukset viimeisen kahden vahvistetun tilinpäätösvuoden ajalta, joiden keskiarvo kunkin jäsenkunnan osalta muodostaa kunnan maksuosuuden. Kuntayhtymä vastaa jäsenkuntien maksuosuuksien perusteena olevien kustannusten määräytymisperusteiden dokumentoinnista. Kuntayhtymä voi

muuttaa määrätymisperusteita kuntayhtymän valtuuston päätöksellä edellytyksin, että asia on käsitelty kuntajohtajien neuvottelukunnassa ja mikäli kuntajohtajien neuvottelukunnassa niin edellytetään, kunnilta on pyydetty asiaa koskevat erilliset lausunnot.

- Tarkempi määrätymisperuste eri palvelujen osalta on seuraava:

Yleishallinto ja muut yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Perhe- ja sosiaalipalvelut	
Perhepalvelut	
Lasten ja nuorten ehkäisevät palvelut	Alle 18-vuotiaiden lasten suhteessa
Opiskeluterveydenhuolto	Oppilaitoksen sijaintipaikan mukaan
Lastensuojelu	Alle 18-vuotiaiden lasten suhteessa
Lastensuojelun sijaishuolto	Sijoitettujen lasten suhteessa
* Lastensuojelun sijaishuolto	Hoitopäivät
* Perhehoito	Hoitopäivät
Muut lasten ja perheiden palvelut	Alle 18-vuotiaiden lasten suhteessa
Sosiaalipäivystys	Asukasluvun suhteessa
Mielenterveyspalvelujen esh	2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	
Toimeentulotuki	Toteuma/hetut
Aikuissosiaalityö	Asukasluvun suhteessa
Maahanmuuttopalvelut	Kunnassa asuvien maahanmuuttajien suhteessa
Avohoidon palvelut	Asukasluvun suhteessa
* mielenterveys- ja päihdehuollon palvelut	
Mielenterveyspalvelujen esh	2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Mielenterveyskuntoutus	Asukasluvun suhteessa
Asumispalvelut	Hetut/toteutunut palvelu
* mielenterveys- ja päihdehuollon palvelut	* asumispäivät
Ehkäisevä päihdehuolto	Asukasluvun suhteessa
Päihdehuollon laitoshoido ja kuntoutus	Hetut/käytetyt palvelut
	* hoitopäivät
Avohoito Päihdekliniikka	Hetut/käytetyt palvelut
	* käynnit
Työelämäpalvelut	
Työelämäosallisuutta tukevat palvelut	Pitkäaikaistyöttömien suhteessa
Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuus	Toteuma/hetut
Etelä-Karjalan työvoiman palvelukeskus	Pitkäaikaistyöttömien suhteessa
Vammaispalvelut	
Avopalvelut	Asukasluvun suhteessa
Ympäri vuorokautiset palvelut	Hetut/hoitopäivät/toteutunut palvelu
	* asumispäivät
Toiminnalliset palvelut	Käytettyjen toimintapäivien suhteessa
	* toimintapäivät
Muut vammaispalvelut	Hetut/käytetyt palvelut
	* kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)

Terveyspalvelut	
Avoterveydenhuolto	
Yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Avoterveydenhuolto	Aluekohtaisten terveysasemien kustannukset asukasluvun suhteessa
Suun terveydenhuolto	Aluekohtaisten terveysasemien kustannukset asukasluvun suhteessa
Tehostettu kotisairaanhoito	Aluekohtaiset kustannukset asiakkuuksien suhteessa
Akuuttisairaala	
Erikoissairaanhoito	2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Toimintakyky- ja hoivapalvelut	
Kotiin vietävät palvelut ja kotihoito	
Kotihoidon yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Kotihoidon lähipalvelut (tilapäinen, säännöllinen) * sis. ehkäisevät kotikäynnit * sis. ryhmätoiminta	Aluekohtaiset kustannukset asiakkuuksien suhteessa
Omaishoidontuki	Kotikunnan mukaan * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Neuvontapalvelut	Asukasluvun suhteessa
Veteraanikuntoutus	Hetut/toteutunut palvelu * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Muut vanhustenpalvelut	
* Kuljetuspalvelu	* Hetut/toteutunut palvelu
* Asunnon muutostyöt	* Hetut/toteutunut palvelu
* Turvapalvelut	* Hetut/toteutunut palvelu
* Sotainvalidit	* Hetut/toteutunut palvelu
* Ateriapalvelu	Hetut/toteutunut palvelu * kuntakohtaisesti (toteutuneet aluekoodit) € (kirjanpito)
Asumispalvelut ja lyhytaikaishoito	
Asumispalvelujen yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Asumispalveluyksiköt	Hetut/hoitopäivät/toteutunut palvelu * hoitopäivät
Laitoshoidon yhteiset palvelut	Asukasluvun suhteessa
Pth-vuodeosasto ja vanhainkodit	Hetut/hoitopäivät * hoitopäivät
Kuntoutus	
Erikoissairaanhoidon ja kehitysvammapoliklinikan osalta	2 v toteumasta laskettu jakosuhte suoritteiden mukaisesti
Gerontologinen sosiaalityö	Asukasluvun suhteessa
Kuntoutuskeskuksen osastot	Hetut/hoitopäivät

Kuntayhtymän hyväksytyn talousarvion ja edellä mainittujen periaatteiden perusteella määritetään jokaiselle kunnalle kiinteä vuosimaksu, joka laskutetaan kahdessa erässä kuukaudessa siten, että 2/3 laskutetaan kunkin kuukauden 11. päivä ja 1/3 kunkin kuukauden 28. päivä.

Kunnan vuosimaksu on sitova, eikä kuntayhtymällä ole takautuvaa laskutusoikeutta eikä oikeutta muuttaa maksuosuutta kesken toimintavuoden, ellei kunnan kanssa muuta sovita.

Edellä määriteltyä kustannusten jakoperustetta käytetään muuna laskennallisena perusteena vuosimaksuosuuksien määrittelyä tehtäessä.

Erikoissairaanhoidon palvelukokonaisuudesta jäsenkunta maksaa asukkaidensa käyttämät palvelut kuitenkin siten, että erityisen suurten kustannusten tasaamiseksi sovelletaan kulloinkin voimassa olevia säännöksiä kustannusten tasausjärjestelmästä. Laskennalliset osuudet määritellään huomioiden tämä tasaus. Korvausraja on 100 000 euroa. Sen yli menevät vuotuiset kustannukset menevät tasauksena jäsenmaksuun. Tasaus koskee ostopalveluja ja omaa toimintaa.

Koska kaikkien kuntien on oltava mukana erikoissairaanhoidossa, maksavat kunnat kuntayhtymän yleishallinnon kustannukset, joilla tässä tarkoitetaan luottamushenkilöhallinnon, ylimmän johdon ja siihen kiinteästi liittyvän esikunnan kustannuksia, erikoissairaanhoidon yhteydessä, käytännössä siis käytön. Yhteisillä palveluilla tässä tarkoitetaan mm. kuntayhtymän taloushallintoa, henkilöstöhallintoa, tietohallintoa ja tietojärjestelmiä, yhteistoimintajärjestelmiä, hankinta- ja materiaalityötoimintoja, teknillisiä toimintoja, turvallisuustoimintaa, sisäistä tarkastusta ja muuta vastaavaa ydintoimintaa palvelevaa tukitoimintaa. Erikoissairaanhoidon kustannuksiin vyörytettävä yleishallinnon kustannusosuus on 45 %.

Erikoissairaanhoidon oma toiminta

Eksotessa käytetään laskutuksen ja tilastoinnin perusteena DRG-pohjaista hinnoittelua somaattisten vuodeosastojen ja päiväkirurgian toiminnassa. Psykiatrian vuodeosastotoiminta laskutetaan hoitopäivähinnoilla. Samoin hoitopäivähinnoilla laskutetaan erityisen kalliit ja harvinaiset hoidot sekä pitkittyneet hoidot (erikoissairaanhoidolliset syyt) ja jatkohoidon jonotus. Oman toiminnan laskutussuoritteita ovat lisäksi poliklinikkakäynnit, sarjahoitokäynnit sekä tietyt tutkimukset ja toimenpiteet. Jäsenkuntien osalta em. laskutusperusteita käytetään muuna laskennallisena perusteena vuosimaksuosuuksien määrittelyä tehtäessä tulevina vuosina.

Yhtymävaltuusto hyväksyy palvelujen hinnoitteluperusteet. Yhtymähallitus vahvistaa vuosittain käytössä olevat valtuuston hyväksymien hinnoitteluperusteiden mukaisesti määräytyvät hinnat (hinnasto). Hinnasto sisältää DRG-jaksojen, hoitopäivien ja avohoitokäyntien hinnat sekä erikoisalojen keskimääräiset hoitopäivähinnat, joita käytetään pitkittyneiden hoitojen ja jatkohoidon jonottavien (1–3 pv) laskutuksessa. Jatkohoidon jonottavien maksut (ns. siirtoviivemaksut) porrastetaan niin, että 1–3 päivää laskutetaan keskimääräisillä hinnoilla ja neljännessä päivästä eteenpäin laskutetaan kaksinkertaisella hinnalla.

Erikoissairaanhoidon ostopalvelujen laskutus

Ostopalvelujen kustannukset sisältyvät kuntalaskutusosuuksiin. Toteutuneita ostopalvelukustannuksia käytetään muuna laskennallisena perusteena vuosimaksuosuuksien määrittelyä tehtäessä. Ostopalvelut tilastoidaan kunnittain kaikkien jäsenkuntien osalta.

Erikoissairaanhoidon jäsenmaksuus

Valtuusto määrittää talousarviota vahvistaessaan jäsenmaksuisuuden suuruuden, poikkeuksellisten suurten hoitokustannusten korvausperusteet sekä kuntayhtymän erityisvelvoitteet.

Jäsenmaksuus sisältyy kuntien kuntalaskutusosuuteen.

Jäsenmaksuilla kerätään kunnilta osuudet seuraaviin menoihin:

Potilasvahinkovakuutus	1 920 000 euroa
Kuntoutuksen alueelliset palvelut (kierrätettävät apuvälineet ja apuvälinekeskuksen muut kustannukset)	2 368 870 euroa
Infektioyksikkö	583 638 euroa
Hengityshalvauspotilaat	0 euroa
Jäsenmaksuus em. kohteisiin yhteensä	4 872 508 euroa

Jäsenmaksuihin ei sisälly yksittäisiä erittäin kalliita hoitoja (yli 100 000 euron hoidot) vuoden 2021 talousarviossa.

Palvelujen hinnat kuntayhtymän ulkopuolisille

Muille sairaanhoitopiireille myytävät palvelut laskutetaan jäsenkuntahinnoilla, ellei erikseen toisin sovita. Samoin vakuutusyhtiöille, puolustusvoimille, pakolaisten vastaanottokeskukselle ja vankilalle sekä KELA:lta laskutettavat kiireellistä hoitoa tarvitsevien EU-kansalaisten ja sopimusmaista tulevien hoidot laskutetaan samalla hinnalla.

Kiireellistä hoitoa tarvitsevien, sopimuksettomista maista tulevien potilaiden hoidosta peritään hinnaston mukainen hinta 10 %:lla korotettuna, ellei muuta sopimusta ole tehty. Tehohoidosta peritään em. potilailta todellisten kustannusten mukainen hinta + 10 % (hoitopäivän hinta hoidon vaativuuden mukaan sekä mahdolliset veri- tms. valmisteet ja leikkaussalitoimenpiteet).

Kuntaosuudet ja alijäämien kattaminen

Alijäämää kertyi vuosina 2010–2020 yhteensä 44,2 milj. euroa. Poistoerot huomioiden katettava alijäämä vuoden 2020 lopussa oli 40,1 milj. euroa. Vuodelle 2021 ennakoidaan negatiivista budjettieroa syntyvä 2,1 milj. euroa. Tämä pienentää vastaavalla summalla suunniteltua (27,0 milj. euron) alijäämän kattamista ja lisää vuoden 2022 lopussa peruspääomien suhteessa katettavan alijäämän määrää. Ennustettu alijäämää vuoden 2021 lopussa on 19,3 milj. euroa. Alijäämää katetaan v. 2022 jäsenkuntien maksuusuuksissa 7,4 milj. euroa. Näiden lisäksi vuodelle 2023 suunniteltu alijäämän kattamisosuus siirtyy kuntayhtymän purkautuessa katettavaksi vuoden 2022 lopussa peruspääomien suhteessa. Ennusteen mukaan yli-/alijäämäjäämäkertymä ja peruspääomien suhteessa katettava alijäämän määrä vuoden 2022 lopussa kunnittain on seuraava:

Ali-/ylijäämät kunnittain 1000 EUR	TP2020	E2021	TP2010 - E2021	TA2022	TP2010- TA2022	poistoero v. 2022 lopussa	TP2010- TA2022 +poistoero	Katettava peruspääomien suhteessa v. 2022 lopussa	Alijäämää taseessa v. 2022 lopussa poistoeron verran
Imatra	-6553	5764	-4 479	1721	-2 758	809	-1 949	-1949	-809
Lappeenranta	-15143	13321	-10 351	3978	-6 374	1870	-4 504	-4504	-1 870
Lemi	-603	530	-412	158	-254	74	-179	-179	-74
Luumäki	-1024	901	-700	269	-431	126	-305	-305	-126
Parikkala	-1144	1006	-782	300	-481	141	-340	-340	-141
Rautjärvi	-903	794	-617	237	-380	111	-268	-268	-111
Ruokolahti	-1114	980	-762	293	-469	138	-331	-331	-138
Savitaipale	-992	873	-678	261	-418	123	-295	-295	-123
Taipalsaari	-796	700	-544	209	-335	98	-237	-237	-98
Yhteensä	-28 271	24 870	-19 325	7 426	-11 900	3 492	-8 408	-8 408	-3 492
Kumul. Yli (+) / alijäämä (-) yhteensä	-44 195	-19 325		-11 900	-11 900				-3 492

* - = alijäämää ja + = alijäämän pienenemistä/ylijäämää.

Jäsenkuntien maksuosuudet – Erikoissairaanhoido EUR

Erikoissairaanhoido	TA2022 %	TA2022
Imatra	20,8 %	39 941 025
Lappeenranta	55,3 %	106 190 588
Lemi	2,3 %	4 385 314
Luumäki	4,3 %	8 247 202
Parikkala	4,3 %	8 271 878
Rautjärvi	2,8 %	5 383 855
Ruokolahti	4,1 %	7 820 912
Savitaipale	2,8 %	5 360 113
Taipalsaari	3,3 %	6 347 273
Yhteensä	100,0 %	191 948 160

Jäsenkuntien maksusuudet – Muu kuin esh EUR

Muu kuin erikoissairaanhoito	TA2022 %	TA2022
Imatra	21,9 %	71 618 232
Lappeenranta	52,5 %	171 950 827
Lemi	2,2 %	7 100 264
Luumäki	4,3 %	14 005 065
Parikkala	5,2 %	16 912 506
Rautjärvi	3,3 %	10 948 749
Ruokolahti	4,4 %	14 437 660
Savitaipale	3,3 %	10 891 893
Taipalsaari	3,0 %	9 786 082
Yhteensä	100,0 %	327 651 278

Jäsenkuntien maksusuudet – Eksote yhteensä EUR

Eksote yhteensä	TA2022 %	TA2022
Imatra	21,5 %	111 559 257
Lappeenranta	53,5 %	278 141 416
Lemi	2,2 %	11 485 578
Luumäki	4,3 %	22 252 267
Parikkala	4,8 %	25 184 384
Rautjärvi	3,1 %	16 332 605
Ruokolahti	4,3 %	22 258 571
Savitaipale	3,1 %	16 252 005
Taipalsaari	3,1 %	16 133 354
Yhteensä	100,0 %	519 599 439

Edellä mainitut jäsenkuntien maksusuudet perustuvat kuntien yhteiseen näkemykseen hyväksyttävästä lisärahoituksen tasosta. Koska talousarvio on suunniteltava tasapainoon vuonna 2022 ja poistoeroja lukuun ottamatta kaikki alijäämät tulee olla katettuna, täytyy talousarvioon lisäksi varata 7 milj. euron avustus jäsenkunnilta. Tätä osuutta pyritään pienentämään talouden tasapainottamistoimenpiteillä, joiden aikaansaamiseksi on käynnistetty yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön kanssa. Avustukset jäsenkunnittain ovat seuraavat:

Avustukset jäsenkunnilta peruspääoman suhteessa EUR

Eksote yhteensä	TA2022	Peruspääomaosuudet
Imatra	1 622 471	0,2318
Lappeenranta	3 749 413	0,5356
Lemi	149 269	0,0213
Luumäki	253 521	0,0362
Parikkala	283 152	0,0405
Rautjärvi	223 533	0,0319
Ruokolahti	275 839	0,0394
Savitaipale	245 737	0,0351
Taipalsaari	197 065	0,0282
Yhteensä	7 000 000	1

3.4 Investointiosa

INVESTOINNIT 1000 EUR	TP2013	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	E2021*	TA2022
Rakennukset, rakenteet ja muut aineelliset hyödykkeet	3 996	2 556	7 494	16 416	28 099	12 358	2 944	2 307	4 008	8 779
Koneet ja kalusto	2 190	4 943	3 311	4 881	4 968	3 949	2 454	1 235	663	240
ATK-hankkeet ja muut aineettomat hyödykkeet	2 775	3 146	1 554	1 741	4 258	3 806	3 148	1 952	4 749	3 270
Osakkeet ja osuudet			174		1 524	30	474	46		1 300
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	8 961	10 645	12 532	23 038	38 850	20 143	9 020	5 539	9 420	13 589

*Vuoden 2021 ennuste

Investointien yhteissumma vuoden 2022 talousarviossa on 13,6 milj. euroa. Valtuustoon ja hallitukseen nähden sitova investointitaso ilman keskussairaalan A-siiven peruskorjausinvestointia on 6,4 milj. euroa. Kone- ja kalustoinvestointeihin sisältyy sairaalalaitteiden hankintoja ja muita välttämättömiä korvausinvestointeja. Rakennusinvestoinneista keskussairaalan A-siiven peruskorjaukseen on varattu 7,2 milj. euroa ja uudisrakennusten suunnitteluun 0,1 milj. euroa. Tämän lisäksi vuonna 2022 tullaan toteuttamaan sekä vuodelta 2021 siirtyneitä että uusia välttämättömiä peruskorjauksia, tilamuutoksia ja hankintoja yhteensä 1,5 milj. eurolla.

Tietojärjestelmäinvestoinneissa panostetaan edelleen sähköisen asioinnin ja raportointivalmiuksien kehittämiseen sekä toiminnanohjausjärjestelmien välttämättömiin päivityksiin. Kehittämismenojen aktivointiin varataan 0,5 milj. euroa sekä potilasvahinkovakuutusyhtiön pääomittamiseen 1,3 milj. euroa. Omien investointien lisäksi kone- ja kalustohankintoja tullaan tekemään leasingrahoituksella noin 2,3 milj. eurolla.

Keväällä 2021 erillisenä päätetty ja useammalle vuodelle jakautuva keskussairaalan A-tornin peruskorjausinvestointi sisältyy talousarvioon 2022 korvausinvestointien osalta vuosina 2022 (ja 2023) seuraavasti:

SAIRAALAINVESTOINTI A-TORNI milj. EUR	E2021	TA2022	TS2023	Yhteensä
Rakennusinvestointi	1,5	7,2	5,6	14,3
Kalustoinvestoinnit (leasing)	0,0	0,0	2,4	2,4
YHTEENSÄ	1,5	7,2	8,0	16,7

Kantasairaalan mahdollisen uudisrakentamisen suunnitelmat ovat edelleen kesken samoin kuin suunnitelmat Armilan sairaalan käytön osalta.

Investointien rahoitus

Jäsenkunnilta ei peritä erillisiä rahoitusosuuksia investointimenoihin, vaan investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella (sovitulla jäsenkuntaosuuksilla) ja lainoituksella.

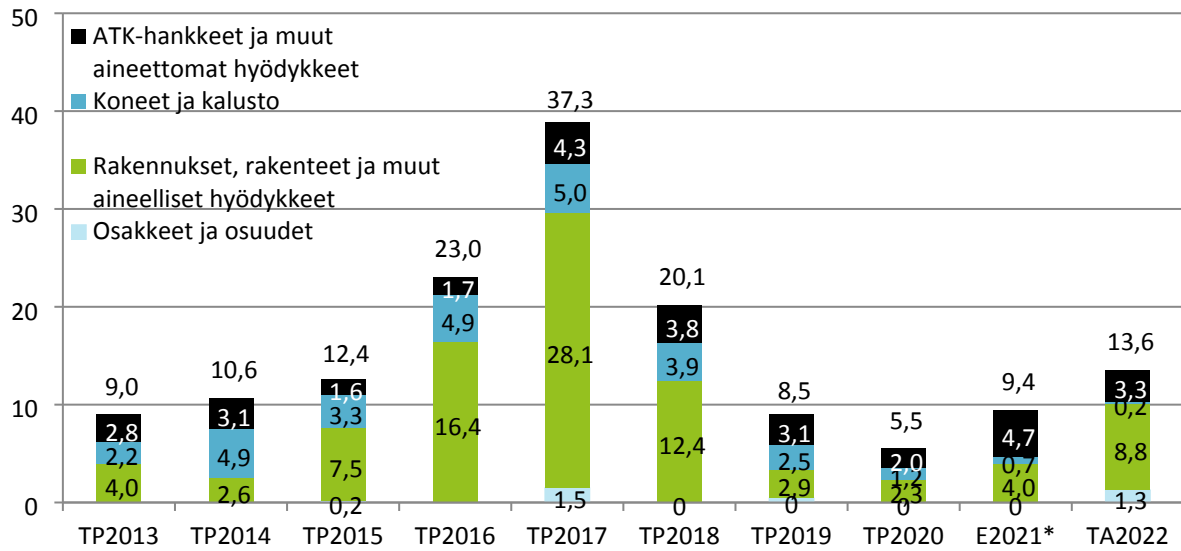
Vuoden 2020 toiminnan rahavirta oli voimakkaasti negatiivinen toteutuneen palkkaharmonisoinnin takia. Tällöin investoinnit rahoitettiin lainoilla ja lisäksi lyhytaikaista rahoitusta otettiin käyttötalouden katteeksi. Vuonna 2021 jäsenkuntien rahoitusta vastaavasti lisättiin alijäämien kattamiseksi ja toiminnan rahavirta suunniteltiin voimakkaasti positiiviseksi. Kuntayhtymän toiminnan päättymisen takia kaikki alijäämät poistoeroa lukuun ottamatta tulee olla katettuna vuoden 2022 loppuun mennessä. Vuoden 2022 talousarviossa toiminnan rahavirta on 15,7 milj. euroa positiivinen ja toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä 2,1 milj. euroa positiivinen. Investoinnit katetaan toiminnan rahavirralla ja lainakantaa pienennetään rahoituksen rahavirran ollessa 3,4 milj. euroa.

Vuoden 2018 aikana siirryttiin käyttämään rahoitusleasingia kone- ja kalustohankintojen rahoittamisessa. Vuoden 2019 talousarviosta alkaen tavanomaiset kalustohankinnat on valmiiksi jaoteltu leasing-rahoitettaviin ja tavallisiin investointeihin. Vuoden 2022 talousarviossa leasingilla rahoitettavien erien osuus on 2,3 milj. euroa.

LEASINGRAHOITETTAVAT KONE- JA KALUSTOHANKINNAT milj. EUR	E2021	TA2022
Uudet hankinnat	4,4	2,3
YHTEENSÄ	4,4	2,3

Alla olevassa kaaviossa investoinnit esitetään vuosittain ja hankeryhmittäin. Kuvaaja ei sisällä leasingrahoitettavia kohteita.

Investoinnit (milj. EUR)

Eksotessa käytettävät suunnitelman mukaisten poistojen perusteet 1.1.2017 jälkeen käyttöön otetuille investointikohteille:

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Laajat tietojärjestelmät, mm. potilastietojärjestelmä	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Vuokrakohteiden muutostyöt	5 vuotta	Tasapoisto
Kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Saneeraukset	10 vuotta	Tasapoisto
- jo poistuneet rakennukset tai rakennukset, joilla jäljellä olevaa poistoaikaa alle 10 vuotta		
Saneeraukset, päivystys- ja vuodeosastoinvestoinnin peruskorjaukset 1.1.2016 alkaen	20 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Puhelinverkko	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Raskaat tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet, esim. magneettikuvauslaitteisto	10 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusto	3 vuotta	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluiksi

3.5 Rahoitusosa

LAINAT JA RAHOITUS 1000 EUR	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	E2021*	TA2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA									
Toimintakate	19 498	19 561	23 782	10 464	-8 087	1 730	-17 751	33 458	15 868
Rahoituskulut	-323	-269	-150	-47	-23	455	-3 182	-504	-143
Vuosikate	19 175	19 292	23 632	10 416	-8 111	2 185	-20 933	32 954	15 725
Satunnaiset erät						6 599	936	696	0
Tulorahoituksen korjauserät	1 873	380	67	1 209	332	-5 512	1 119	0	0
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	21 048	19 672	23 699	11 625	-7 779	3 272	-18 878	33 650	15 725
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA									
Investointimenot	-10 876	-13 136	-23 075	-39 831	-20 143	-9 020	-5 539	-9 420	-13 589
Investointien korkokulut			0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuus investointimenoihin	230	604	37	981	0	1 000	600	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0		650	15	8 538	10 840	136	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-10 646	-12 532	-22 388	-38 835	-11 605	2 821	-4 804	-9 420	-13 589
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	10 403	7 139	1 311	-27 209	-19 384	6 092	-23 682	24 229	2 136
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA									
Lainakannan muutokset									
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	23 000	30 425	0	6 000	13 500	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 357	-5 357	-5 157	-5 157	-9 347	-7 276	-7 038	-5 800	-4 650
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			0	0	12 000	-12 000	
Oman pääoman muutokset	0	0			0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 075	-1 708	3 815	9 466	-1 828	2 938	11 479	-7 589	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-10 433	-7 066	-1 343	27 309	19 250	-4 338	22 441	-11 889	3 350
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-30	74	-31	100	-134	1 754	-1 241	12 340	5 486
LAINAKANTA 31.12.	36 623	31 266	26 108	43 951	65 029	57 753	68 715	64 415	67 765

*Vuoden 2021 ennuste

RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

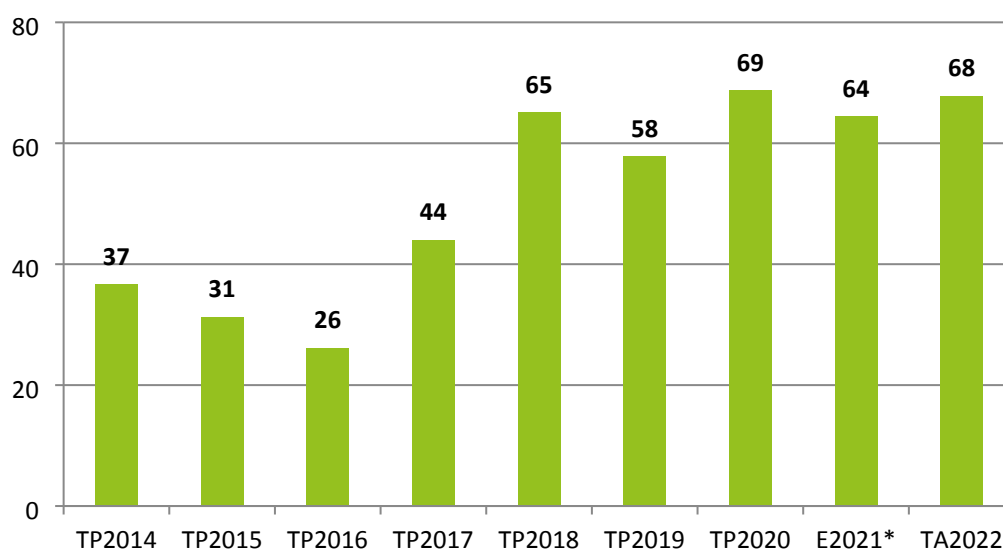
Investointien tulorahoitus, %	180,1	153,9	102,6	26,8	-40,3	27,2		349,8	115,7
=100*Vuosikate/Investointien omahankintameno									

Lyhytaikaisen lainan ottovaltuudet maksuvalmiuden turvaamiseksi vuonna 2022 ovat 20 milj. euroa.

Talousarviossa 2021 oli varauduttu 13,5 milj. euron pitkäaikaisen lainan nostamiseen. Laina nostetaan loppuvuodesta.

Lainakanta (pitkä- ja lyhytaikaiset lainat yhteensä) on vuoden 2021 lopussa noin 64,4 milj. euroa, ja sen vuotuiset rahoituskustannukset tämänhetkisellä korkotasolla ovat noin 0,2 milj. euroa. Talousarvion 2022 rahoitusosan mukaan nettolainamäärä kasvaa 3,4 milj. euroa pitkäaikaisten lainojen lisääntyessä 8,0 milj. euroa ja lyhytaikaisten lainojen pienentyessä 4,7 milj. euroa. Lainamäärä vuoden 2022 lopussa on 67,8 milj. euroa.

Lainakannan kehitys (milj. EUR)

*Vuoden 2021 ennuste

3.6 Talousarvion sitovuus ja valtuustoon nähden sitovat mittarit

Valtuustotason sitovuus

Investoinnit

Valtuusto hyväksyy sitovana korvausinvestointien kokonaismäärän: 6,4 milj. euroa.

Valtuusto on erikseen hyväksynyt keskussairaalan A-siiven peruskorjausinvestoinnin 16,6 milj. euron suunnitelman toteutettavaksi vuosina 2021–2023. Tälle summalle ei enää haeta erikseen hyväksyntää vuosittaisen talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa on eritelty toiminnan tulot tulolajeittain, erikseen jäsenkuntien osuus tuloista, toiminnan menot menolajeittain, rahoitusmenot (netto) ja käyttöomaisuuden poistot. Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot perustuvat hyväksytyyn poistosuunnitelmaan. Käyttöomaisuuden aktivoinnin raja on 10 000 euroa.

Valtuusto hyväksyy sitovana Eksote-tason tilikauden tuloksen ja toimintatavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Vuoden 2022 kuntayhtymän tilikauden tulos on 7,1 milj. euroa.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa on eritelty toiminnan, investointien ja pääomarahoituksen erät.

Valtuusto hyväksyy sitovana pääomarahoituksen erät:

- pitkäaikaisten lainojen lisäys: 8,0 milj. euroa
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys: 4,7 milj. euroa

Käyttötalous

Taloussuunnitelmaan ja talousarvion käyttötalousosaan sisältyvät vastuualueiden toiminnan tavoitteet, tulot ja menot. Vastuualueiden toiminnan menojen määrärahoista ja toiminnan tuloista muodostuu tuloslaskelma. Erikoissairaanhoidon osuus on esitetty myös erillisenä.

Hallitustason sitovuus

Hallitus hyväksyy sitovina toimintamenojen ja rahoitusmenojen yhteissumman 579,9 milj. euroa ja toimintatuottojen ja rahoitustuottojen yhteissumman 595,1 milj. euroa.

Hallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat vastuu- ja tulosaluekohtaiset käyttösuunnitelmat ja päättää määrärahojen siirtomenettelystä alueiden välillä.

Investoinnit

Hallitus hyväksyy sitovina 2022 korvausinvestointien jaottelun käyttöomaisuuslajeittain:

- rakennukset, rakenteet ja muut aineelliset hyödykkeet	1,6 milj. euroa
- koneet ja kalusto	0,2 milj. euroa
- ATK-hankkeet ja muut aineettomat hyödykkeet	3,3 milj. euroa
- Osakkeet ja osuudet	1,3 milj. euroa

Osa tavallisesti kalustoinvestointeina toteutettavista hankinnoista tullaan toteuttamaan leasingrahoituksella. Arvioitu summa vuodelle 2022 on 2,3 milj. euroa.

Talousarvioon sisältyy edellä mainittujen rakennusinvestointien lisäksi 7,2 milj. euroa kantasairaalan peruskorjausta sekä uudisrakennuksen suunnittelua ja rakentamista, mikä sisältyy valtuuston keväällä 2021 hyväksymään investointikokonaisuuteen.

Vastuualueen johtajan tulee välittömästi havaittuaan, että vastuualueen toiminnalliset tai taloudelliset tavoitteet ylittyvät tai alittuvat merkittävästi, raportoida toimitusjohtajalle sekä tehdä esitys tarpeellisista toimenpiteistä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Keväällä 2020 hyväksytyyn strategian valmistelun yhteydessä on päivitetty useammalle vuodelle ulottuvia toimenpideohjelmia tavoitteena kustannusrakenteiden pysyvä keventäminen. Uuden strategian myötä Eksoten raportointia on kehitetty strategian, ja sen sisältävien toimenpideohjelmien toteutumista seuraavien mittareiden osalta. Samalla valtuustoon nähden sitovat strategiset mittarit on päivitetty vastaamaan uutta strategiaa. Mittareiden valinnassa on huomioitu Eksoten kyky vaikuttaa tavoitteiden toteutumiseen.

Muutoksena edelliseen vuoteen Aktivointiasteen tavoitteeksi asetetaan 50 % maakunnallisen työllisyysjohtoryhmän (jossa edustettuna Eksote, kunnat, Te-toimisto, Kela, yrittäjäjärjestöt, Ely-keskus, maakuntaliitto) lausunnon perusteella:

- Aktivointiasteeseen lasketaan koko laajennetun monialaisten yhteispalvelun asiakkaat, ei pelkästään typ-asiakkaat, jolloin kohdejoukko

on suurempi ja käytännössä myös hyvin paljon vaikeammin autettava kuin aikaisemmin.

- Henkilöstön arvion mukaan liki 50 prosenttia typin asiakkaista on työ- ja toimintakyvyltään niin huonokuntoisia, etteivät he kykene edes matalimman tason kuntouttavaan työtoimintaan.

Tavoitteiden toteutumista seurataan taulukossa kuvatuilla mittareilla. Tulosalueet seuraavat oman alueensa tavoitteita tarkemmilla mittareilla. Näiden lisäksi vuosittain tehdään asiakastytyväisyysmittauksia.

Strategiset mittarit

Näkökulma	Strateginen tavoite	Mittari	Kuvaus	Tavoite 2021
Asiakaslähtöiset palvelut ja prosessit	Asiakasohjauksen ja asiakaspalvelun kehittäminen	Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun aktiivointiaste	Kuvaa integraatiota ja eri palvelujen toimivuutta (TE-toimisto, KELA, kunnat jne.). Vaikuttavuus kuntien työmarkkinatuen kuntaosuuteen.	> 50 %
		Kiireettömän hoidon saatavuus	Oleellinen osa kehittämishankkeita ja strategisia tavoitteita.	Vastaanotot: < 7 vrk Suun th.: < 180 vrk
	Kustannusvaikuttavat palvelut	Tehostetun kotikuntoutuksen vaikutus palveluiden käyttöön	Kuvaa muutosta Kuntoutuksen intensiivijaksojen jälkeisissä kontakteissa.	< 5 % (uusi mittari)
		Lastensuojelun kiireelliset sijoitukset	Kuvaa integraatiota ja perhepalvelujen järjestelmän toimintaa kokonaisvaltaisesti sekä kuntien palvelujen toimivuutta.	< 10 % (uusi mittari)
		Ympäri vuorokautisessa hoidossa olevien suhteellinen osuus 75 vuotta täyttäneistä	Kuvaa Eksote-tasolla toimintakykyohjelman vaikuttavuutta kevyempien palveluiden tarjontaan.	< 5 % (uusi mittari)
		Ennakoimaton paluu osastoille tai päivystykseen	Pyritään ennakoivalla toiminnalla välttämään paluu osastolle tai päivystykseen.	< 15 % (uusi mittari)
Ihmiset ja osaaminen	Uudistuvan työkuulttuurin vahvistaminen	Sairauspoissaolot	Oleellinen osa toimenpideohjelmia ja strategiaa.	< 15 pv/hlö
Talous ja tuloksellisuus	Tasapainoinen talous	31.12.2021 taseen osoittaman *kumulatiivisen alijäämän määrä **katettava alijäämä	Vuoden 2022 ylijäämä = 7,4 milj. EUR	*3,5 milj. EUR ** 0 EUR
		Nettotoimintamenojen budjettiero		0
		Tarvevakioitujen nettotoimintamenojen määrä asukasta kohden	Julkaistaan kolme kertaa vuodessa Kuntaliiton toimesta.	alle 60 suurimman kunnan k.a. (EUR/asukas)

4 OSAKKUUS- JA TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEET

4.1 Saimaan Tukipalvelut Oy

Saimaan Tukipalvelut Oy 1000 EUR	TA2022	TA2021	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2010 vs. 2021
Liikevaihto	48 908	49 622	-714	-1,4 %	47 078	5,4 %
Liikevoitto/-tappio	514	505	9	1,8 %	372	35,8 %
TILIKAUDEN TULOS	411	404	7	1,7 %	290	39,3 %

Yleistä

Alkavan talousarviovuoden aikana yhtiö jatkaa yhä toimintamalliensa kehittämistä siten, että toimintayksiköiden talousarviokauden tulot ja menot muodostuvat tasapainoisiksi. Vuonna 2022 on tavoitteena pitää kaikkien yhtiön kolmen toimialan liiketulos lievästi positiivisena. Vuoden 2022 budjetissa on kuitenkin edelleen yksittäisiä kohteita, joiden tuloksen tasapainotus on haastavaa.

Pidemmällä aikavälillä tukipalveluiden kustannusrakenteeseen vaikuttaa keskeisesti yhtiön omistajien palveluverkkoihinsa kohdistuvat tarkastelut. Palveluverkon rakenteellisten muutoksien kautta on mahdollista saavuttaa volyymietuja ruuantuotannossa sekä vähentää myös siivottavien neliöiden määrää. Vuosina 2022–2024 yhtiön myyntihintoihin kohdistuu maltillinen korotuspaine riippuen pitkälti palkkojen sopimuskorotusten suuruudesta sekä raaka-ainekustannusten noususta.

Yhtiön liikevaihto 2022 tulee olemaan noin 48,9 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan 411 tuhatta euroa vuonna 2022.

Painopisteet 2022

- Omistajien rakenteellisten muutosten huomioiminen ja yhtiön toiminnan sopeuttaminen vastaamaan tulevaa palvelukysyntää.
- Hyvinvointialueen toiminnan alkamiseen ja tarvittavien tukipalvelujen järjestämiseen liittyvä valmistelu.
- Kaikkien yhtiön toimialojen kannattavan ja taloudellisen toiminnan varmistaminen sekä toimintayksiköiden tuloksen tasapainottaminen.
- Toimialojen hintakilpailukyvyistä huolehtiminen sekä toiminnan laadun jatkuva kehittäminen.

4.2 Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy 1000 EUR	TA2022	TA2021	Muutos, € 2022 vs. 2021	Muutos, % 2022 vs. 2021	TP2020	Muutos, % 2010 vs. 2021
Liikevaihto	610	655	-45	-7 %	591	11 %
Liikevoitto/-tappio	54	96	-42	-43 %	34	179 %
TILIKAUDEN TULOS	4	46	-42	-91 %	-15	-404 %

Yleistä

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy on Lappeenrannan keskussairaalan alueella tapahtuvaa pysäköintiä järjestävä yhtiö. Yhtiö omistaa Lappeenrannan VII Kimpisen kaupunginosan korttelin 20, tontilla 7 sijaitsevan pysäköintitalon, hallitsee vuokraoikeuden nojalla rakennusta varten tarpeellista määrää alaa ja muita keskussairaalan alueella sijaitsevia pysäköintialueita.

Vallitseva koronatilanne on vaikuttanut liikevaihtoon laskevasti vuoden 2021 aikana eikä vuoden 2021 talousarvio tule toteutumaan suunnitellun mukaisesti. Yhtiön liikevaihto syyskuun loppuun mennessä oli 434 729 euroa ja liikevaihdon ennustetaan päätävän noin 583 000 euroon. Yhtiön liiketuloksen ennustetaan päätävän vuonna 2021 noin -23 000 euroa tappiolliseksi.

Painopisteet 2022

- Pysäköintikäytäntöjen vakiinnuttaminen keskussairaalan alueella ja keskussairaalan tarpeisiin vastaaminen.
- Toimiva ja käyttäjiä palveleva pysäköinti.